
Nowi członkowie T.N.W.

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 43, 129-201

1950

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

X

Nowi członkowie T.N.W.

Jerzy Bohdan Dowkontt urodził się w Warszawie 26 czerwca 1906 r. Świadectwo dojrzałości otrzymał w 1925 r. w Gimnazjum Kulwiecia w Warszawie. Dyplom inżyniera-mechanika uzyskał w 1935 r. na Politechnice Warszawskiej. Stopień doktora nauk technicznych został mu przyznany przez tę uczelnię w 1939 r. na podstawie rozprawy: „O bieгах silników wybuchowych — zdławionym i zmiennosuwowym.“ Od roku 1945 był zastępcą profesora, od roku zaś 1946 profesorem n. na katedrze silników samochodowych Politechniki Łódzkiej.

Prace drukowane w „Przeglądzie Mechanicznym“ dotyczą mechaniki ciepła. Praca naukowa nowego członka skierowana jest na zagadnienia głównie z tej dziedziny.

Równoległe z pracą naukową J. B. Dowkontt rozwija ożywioną działalność inżynierską w różnych dziedzinach przemysłu.

Jan Drewnowski urodził się w Wilnie 30 stycznia 1909 r. Ukończył gimnazjum im. A. Mickiewicza w 1926 r. w Warszawie, a następnie Wyższą Szkołę Handlową w Warszawie. Po studiach w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie i w London School of Economics uzyskał stopień magistra nauk ekonomicznych w 1934 r. i doktora nauk ekonomicznych w 1936 r. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Habilitował się tamże w 1938 r. na podstawie rozprawy pt.: Próba ogólnej teorii gospodarki planowej. Był zastępcą profesora na katedrze gospodarki planowej w S.G.H. w Warszawie od 1946 r., od końca tegoż roku jest profesorem nadzw. na tejże katedrze.

Od 1946 do 1948 r. był dyrektorem departamentu Planu długoterminowego w Centralnym Urzędzie Planowania — od

1946 do 1949 r. — przewodniczącym do spraw odbudowy nauki polskiej przy C.U.P., a potem przy Prezydium Rady Ministrów. Jest przewodniczącym Sekcji Organizacji Nauk w Radzie Głównej do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, oraz w Komitecie Organizacyjnym I Kongresu Nauki Polskiej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) „Definicja dobra a zagadnienia konkurencji i monopolu“ *Ekonomista*, t. IV/1935, str. 42—51, oraz pt. „The Classification and the Problems of Competition and Monopoly“, *Studia Ekonomiczne zeszyt II/1935*, str. 42—53.

2) „O niedoskonałym popycie“ — Warszawa 1936, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, str. 96. *Prace Zakł. Ekon. Polit. S.G.H. zeszyt 2.*

3) „Równowaga konsumenta a rynek niedoskonały“ *Ekonomista*, kw. III/1936, str. 27—40, oraz pt. „Imperfect Competition and the Consumer“. *Studia Ekonomiczne zeszyt III/1936*, str. 36—53.

4) „Przyczynek do teorii przedsiębiorstwa“. Warszawa 1937, *Tow. Ekon. i Stat. Pol.*, str. 105. *Biblioteka Ekonomisty*, Nr II.

5) „Próba ogólnej teorii gospodarki planowej“. *Ekonomista*, kw. IV/1937, str. 9—32 i kw. I/1938, str. 34—56. *Odbitka z Ekonomisty*, Warszawa 1938, str. 50. II wydanie Warszawa 1947 Trzaska Evert i Michalski, str. 68. *Biblioteka Szk. Gł. Handl. w Warszawie*, seria I, Nr 3.

6) „Imputacja“. *Encyklopedia Nauk Politycznych*, tom. III.

Władysław Fiszdón urodził się 12.VI.1912 r. w Kozinie na Wołyniu. W roku szk. 1930 ukończył gimnazjum Państwowe w Dubnie, następnie wstąpił na Wydział Mat.-Fiz. (Sciences) Uniwersytetu w Paryżu (Sorbonne), gdzie studiował matematykę i mechanikę cieczy. W 1933 r. uzyskał dyplom magistra (Licencié ès Sciences). Równocześnie zaczął studiować w École Nationale Supérieure de l'Aéronautique, gdzie w 1935 r. uzyskał dyplom inżyniera lotnictwa.

Od początku 1936 r. do 1939 r. pracował w Wytwórni Samolotów jako konstruktor i obliczeniowiec.

Podczas wojny w latach 1941—1945 pracował w angielskim instytucie lotniczym (Royal Aircraft Establishment) w Farnborough, gdzie zajmował się głównie zagadnieniami drgań samolotów, oraz zjawiskami dynamicznymi występującymi na samolotach.

Po powrocie do Kraju od maja 1946 r. pracuje nad reaktywowaniem i rozbudową Głównego Instytutu Lotnictwa jako dyrektor techniczny.

W marcu 1947 r. został powołany na Politechnikę Warszawską w charakterze zastępcy profesora Mechaniki Lotu i zajmuje się głównie zagadnieniami mechaniki lotu, aerosprężystości i związanymi z powyższymi problemami aerodynamiki.

Jest członkiem Royal Aeronautical Society, oraz Institute of the Aeronautical Science.

Opublikował następujące prace:

1) Estimation of Normal Acceleration accompanying the use of a Brake Parachute. S.M.E. T.N.71. 1942 r.

2) 20 mm. Cannon Blast Effects on Stressed-skin Structures. Reports and Memoranda A.R.C. 1943 r. (jako główny autor z dwoma współautorami).

3) Effect of Damping in different Parts of an Aircraft Structure on Forces Vibrations as Studied on Simplified Structures. Reports and Memoranda A.R.C. 1945 r. (jako główny autor z dwoma współautorami).

L u d w i k G r a b o w s k i urodził się we wsi Drzewoszki Małe w pow. kutnowskim 18 czerwca 1872 r. Ukończył Gimnazjum klasyczne w Piotrkowie Trybunalskim ze świadectwem dojrzałości i Wydział Chemiczny Politechniki w Rydze ze stopniem inżyniera chemika.

Po kilkuletniej przerwie praktyka w fabryce ultramaryny i farb ziemnych, potem w Stacji Doświadczalnej Rolniczej w Chojnowie pod Przasnyszem w ziemi Płockiej, następnie praca na stanowisku asystenta chemika w Stacji Dośw. Chemiczno-Rolniczej w Dublanach pod Lwowem. Odbywał studia przyrodnicze za granicą: w Szwajcarii w uniwersytetach w Bernie i w Bazylei i w Niemczech w Marburgu w Hesji na wydziale przyrodniczym, gdzie uzyskał w 1907 r. stopień doktora filozofii. Po ukończeniu studiów specjalizował się w Monachium pod kierunkiem Tubeufa i L. Hiltnera w zakresie fitopatologii.

Po powrocie do kraju pracował na stanowisku asystenta, później adiunkta w Zakładzie Doświadczalnym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, a od 1910 do 1912 r. był nauczycielem przyrodoznawstwa w szkole handlowej w Mławie w ówczesnej gubernii warszawskiej. Od lipca 1912 do stycznia 1913 r. pracował na Stacji Doświadczalnej dla badania chorób buraka cukrowego w Smile w ziemi Kijowskiej. Od roku 1913 do kwiet-

nia 1915 r. był kierownikiem Stacji Oceny Nasion Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie. Czas od kwietnia 1915 r. do marca 1916 r. spędził częściowo pracując nad chorobami zbóż przy Podolskim Towarzystwie Rolniczym w Winnicy, częściowo jako konserwator Laboratorium Biura Mikologicznego Ministerstwa Rolnictwa w Petersburgu pod kierownictwem rosyjskiego mikologa Jaczewskiego. Od marca 1916 r. do października 1918 r. był kierownikiem Działu Mikologicznego w Stacji Doświadczalnej Pomologicznej w Symferopolu na Krymie. Po powrocie do kraju pracował początkowo w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych prowadząc jednocześnie wykłady z fitopatologii w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Tu habilitował się w r. 1922 uzyskując tytuł docenta i *veniam legendi* z zakresu fitopatologii. Wezwany do objęcia kierownictwa Wydziału Chorób Roślin Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy, pozostaje na tym stanowisku od października 1921 r. po dzień dzisiejszy.

Jest członkiem zwyczajnym Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Od roku 1948 jest członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, Oddział w Bydgoszczy. W roku 1949 Polska Akademia Umiejętności przyznała mu tytuł Współpracownika Komisji Nauk Rolniczo-Leśnych. W r. 1950 Towarzystwo Naukowe w Toruniu wybrało go Członkiem zamiejscowym Wydziału III Matematyczno-Przyrodniczego.

Pracę naukową prowadził początkowo w kierunku chemicznym; później poświęcił się studiom botanicznym, zajmując się jakiś czas bakteriologią, z której się doktoryzował, potem mikologią i wreszcie poświęcił się fitopatologii.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) „Anwendung höherwertiger Phenole, Phenolsäuren, Aldehyde, und Phenolaldehyde zur Herstellung der Hydrosole von Gold, Platin und Silber.“ *Berichte d. Deutsch. Chem. Ges.* 1904.

2) Rozprawa doktorska: „Über Abschwächung und Variabilität bei *Bacillus luteus* bei Smith et Baker und *Bacillus tumescens* Zopf. *Centr. bl. f. Bakt.* II Abt. 19/1907/64/. W *Bergey's Manual of Determinative Bacteriology* opracowany gatunek otrzymał nazwę *Bacillus luteus* Garbowski.

3) „Choroby roślin gospodarskich w Galicji Zachodniej w Próbach z odmianami w latach 1908 i 1909“. Dośw. Roln. Komitetu. Towarz. Rolnicz. Krakowskiego pod kierunkiem Zakładu Roln. Dośw. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. III. Kraków 1911.

4) „Choroby zbóż na Podolu w r. 1915“ Pamiętnik Fizjogr. 19/1922/.

5) „Grzybki pasożytnicze okolic Smiły ziemi Kijowskiej“ *ibid.*.

6) „Kak projawiłsia black-rot na jużnom bieregu Kryma w 1916 godu“ Wiestnik Winodielia 1916 g. Odessa.

7) „Walka z mącznikiem agrestowym (*Sphaerotheca morsuvae* Berk. et Curt)“. Wyniki doświadczeń wykonanych w Stacji Dośw. Pomolog. w Symferopolu na Krymie w r. 1917 i 1918. Wyd. Towarz. Ogrodn. Warszawskiego. Warszawa 1919.

8) „*Helminthosporium cucumerinum* sp. n. nuisible aux concombres“. Extr. du Bull. de l'Ac. Polonaise des Sc. et des Lettres. Classe des Sc. Mathem. et Naturelles. Série B. Sc. naturelles. Cracovie 1924.

9) „Les micromycètes de la Crimée et des districts limitrophes de la Russie méridionale en considération spéciale des parasites des arbres et des arbrisseaux fruitiers“. Extr. du Bull de la Soc. Mycologique de France 39/1924/fasc. 4, Paris.

10) „Organisation internationale de la lutte contre les maladies des plantes et les insectes nuisibles et sa réalisation pratique“. Rapport de l'Institut des Recherches agronomiques de l'Etat à Bydgoszcz, Pologne. Tirage à part du Compte Rendu du XII Congrès Internat. d'Agriculture à Varsovie 21—24 Juin 1925.

11) „Choroby i szkodniki roślin uprawnych w Wielkopolsce, na Pomorzu i Śląsku w roku gospod. 1921 — 1922“. Roczniki Nauk Rolniczych XI (1924).

12) „*Ustilago tritici* (Pers.) Jensen sur les gaines foliaires du blé. Extr. Revue de Pathol. Végét. et d'Entomolog. Agricole XIV (1927).

13) „Wrażliwość uprawianych w Polsce odmian żyta na rdzę żdźbłową, *Puccinia graminis* Pers. f. sp. *secalis* Erikss. et Henn.“. Roczniki Nauk Rolnicz. i Leśn. 19/1928/, Poznań.

14) „Choroby roślin uprawnych oraz drzew i krzewów leśnych i parkowych w Wielkopolsce i na Pomorzu w r. 1926 i 1927“. Prace Wydziału Chorób Roślin Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy Nr 7(1928). Bydgoszcz.

15) „Spostrzeżenia nad chorobami roślin uprawnych w Wielkopolsce i na Pomorzu w okresie 1928—1931 r.“ *Ibid.* Nr 11(1931).

16) „Choroby wirusowe ziemniaków w okresie 1928—1932 r.“. *Ibid.* Nr 13(1933).

17) „Przyczynek do znajomości mikroflory grzybnej nasion drzew leśnych“. Ibid. Nr 15(1936).

18) „Studia nad pszeniczną rdzą żdźbłową, *Puccinia graminis tritici* (Pers.) Eriks. et Henn. w Polsce w okresie 1933—1937 r.“. Ibid. Nr 18(1939).

19) „Wrażliwość niektórych odmian pszenicy jarej na rdzę żdźbłową, *Puccinia graminis tritici* (Pers.) Er. et Henn. w stadium kłosa.“ Pamiętnik Puławski (w druku).

20) „Rozszczepianie się pszenicy „Trotzkopf“ Besinga pod wpływem porażenia śniecią *Tilletia tritici* (Bjerk.) Wint. i pod działaniem wapna“. Polska Akademia Umiejętności. Prace Rolniczo-Leśne Nr 42 Kraków 1948.

21) L. Garbowski i P. Leszczenko „Zaprawianie nasion buraczanych jako środek walki z chwościkiem buraczanym, *Cercospora beticola* vacc.“ Gazet. Cukrownicza 1927 Nr 44.

22) L. Garbowski i P. Leszczenko „Wpływ pozostających w glebie resztek po wegetacji grzybnej na wznowienie infekcji chwościkiem buraczanym (*Cercospora beticola* vacc.) Ibid. 1928 Nr 44.

23) L. Garbowski i P. Leszczenko „Sprawdzanie odporności ziemniaków na raka ziemniaczanego, *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc.“ Sprawozdanie I. Prace Wydziału Chorób Roślin Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy Nr 7 (1928).

24) L. Garbowski i P. Leszczenko. „Rozpowszechnienie raka ziemniaczanego i postępy badań nad odpornością odmian ziemniaków przeciw *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. Ibid. Nr 10 (1931).

25) L. Garbowski „Opadzina liści porzeczek“ Przegląd Ogrodniczy X (1927) Lwów.

26) L. Garbowski „Zamieranie malin“ Ibid. XI (1927).

27) L. Garbowski „Choroby i szkodniki roślin uprawnych w Wielkopolsce, na Pomorzu i na Śląsku w r. 1923“ Dodatek do kwartalnika „Choroby i Szkodniki Roślin“. Nr 2 (1925) Warszawa.

28) L. Garbowski „Choroby roślin uprawnych w Wielkopolsce, na Pomorzu i na Śląsku w r. 1924 i 1925“ Prace Wydziału Chorób Roślin Państwowego Instytutu Naukowo-Rolniczego w Bydgoszczy Nr 1(1926) Bydgoszcz.

29) L. Garbowski „Spostrzeżenia nad owadomórkami“ Ibid. Nr. 4 (1927).

30) L. Garbowski „Współczesny stan badań nad rdzami zbożowymi“ (referat zbiorowy) Prace Wydziału Chorób Roślin Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy Nr 12 (1932).

31) L. Garbowski „Ocena zdrowotności kłębow ziemniaczanych drogą wstępnej hodowli kielków“ Ibid. Nr 15 (1936).

32) L. Garbowski „Próby przeszczepiania chorób wirusowych ziemniaków“ Ibid. Nr 16 (1937).

33) L. Garbowski „Wpływ gleby na rozwój mozaiki smugowatej w doświadczeniu z odmianą ziemniaków Industria Modrowa“. Ibid. Nr 16 (1937).

34) L. Garbowski „Postępy badań nad chorobami wirusowymi roślin“ (referat zbiorowy) Ibid. Nr 16 (1937).

35) L. Garbowski i H. Juraszkówna „Choroby roślin użytkowych w okresie 1926—1930 r.“ Zestawienie notowań Zakładów Ochrony Roślin. Rocznik Ochrony Roślin Cz. A. Choroby Roślin t. I. (1933) Bydgoszcz.

36) L. Garbowski „Zasady i sposoby prowadzenia rejestracji chorób roślin“. Ibid. t. II (1935) Bydgoszcz.

37) L. Garbowski „Choroby roślin użytkowych w okresie 1931 — 1933 r.“ Zestawienie notowań Zakładów Ochrony Roślin. Ibid. t. II (1935).

38) L. Garbowski i M. Tychanicz „Wystąpienie kompleksu wirusowego XV na odmianie ziemniaków Apolia i inne choroby wirusowe ziemniaków w Polsce“. Przegląd Doświadczalnictwa Rolniczego t. III zes. 2(1947) Poznań.

Wydawnictwa książkowe i broszurowe

1) „Ocena nasion u nas i zagranicą“ Wydawn. Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państw. Nr 9 Warszawa 1920. 2) „Choroby i szkodniki buraków cukrowych wedł. prof. dra O. Appa.“ Dośw. Warszawa 1927. 3) „Choroby roślin. Powstawanie, objawy, zwalczanie.“ Praktyczna Encyklopedia Gospodarstwa Wiejskiego. Nr 5. Warszawa 1921. 4) „Choroby roślin rolniczych.“ Ibid. NrNr 77—88. Warszawa 1925. 5) „Choroby wirusowe ziemniaków.“ Biblioteka Puławska Nr 18. Bydgoszcz 1938.

Aleksander Gieysztor, urodzony w Moskwie 17.VII.1916 r., ukończył szkołę średnią w Warszawie w r. 1933, studia uniwersyteckie w Warszawie z dyplomem magistra filozofii w zakresie historii w r. 1937. Od roku 1934 do 1937 odbywał praktykę archiwalną w Archiwum Głównym w Warszawie. W r. 1936 był na studiach archiwalnych w Jugosławii, w r. 1937 we Francji. W l. 1937/38 odbył służbę wojskową. Jesienią 1938 r. wyjechał na studia specjalizujące w naukach pomocniczych historii do Francji (Ecole des Chartes). Wziął udział w kampanii

wrześniowej 1939 r. Podczas okupacji pracował w tajnym nauczaniu średnim i wyższym (Wolna Wszechnica Polska), w r. 1942 złożył egzamin doktorski, przedstawiając na Uniwersytecie Warszawskim rozprawę pt. „Ze studiów nad genezą wypraw krzyżowych. Encyklika Sergiusza IV (1009—1012).

Po powstaniu warszawskim dostał się do niewoli jako por. rez., przebywając kolejno w obozach Lamsdorf, Grossborn, Sandbostel i Lubeka-Schwartau. Obóz ostatni opuścił 8 maja 45 r., udając się do kraju. W 1945—1946 r. pracował jako adiunkt Państw. Instytutu Historii Sztuki i Inwentaryzacji Zabytków w Ministerstwie Kultury i Sztuki, 1945—9 r. był adiunktem Instytutu Historycznego UW., na którym od 1945 r. wykładał historię średniowieczną i nauki pomocnicze historii. W latach 1945/46 i 1946/7 prowadził wykłady i ćwiczenia na U.Ł. W r. 1946 habilitował się jako docent historii średniowiecznej i nauk pomocniczych historii na podstawie rozprawy: „Szron lub sreżna, danina łowiecka w Polsce Piastowskiej“. Dn. 8.IV.49 r. został mianowany profesorem kontraktowym, a 3.V. 1949 nadzwyczajnym historii średniowiecznej Polski wraz z naukami pomocniczymi historii.

W r. 1948/49 wyjeżdżał na studia naukowe do Francji, a w r. 1950 do Czechosłowacji. Współpracownik Komisji Historycznej TNW. od 1946, Komisji Historii Sztuki i Kultury TNW. od 1947, Komisji Atlasu Historycznego TNW. od 1949, Komisji Historycznej PAU od 1950, Komisji Atlasu Historycznego PAU od 1948, członek Instytutu Zachodniego od 1949, odznaczony w zespole Kierownictwa Badań nad początkami Państwa Polskiego nagrodą państwową II stopnia w 1950 r. Od r. 1947 jest sekretarzem generalnym Polskiego Tow. Historycznego. Od dn. 3.IV.49 kierownik Badań nad początkami Państwa Polskiego w Ministerstwie Kultury i Sztuki. — Pracuje nad historią wczesnego średniowiecza polskiego i powszechnego, historią kultury i w zakresie nauk pomocniczych historii.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Dwa dokumenty Kazimierza W. z 1.I.1336 i 1342, W-wa 1936, odb. z Mies. Herald. 15,1936,

2) O pochodzeniu i rozsieleniu rodu Grabiów, W-wa 1937, odb. z Mies. Herald. 16,1937 r.

3) Władza Karola W. w opinii współczesnej, W-wa 1938, Rozpr. TNW, 21, 2, 1938,

4) Encyklopedia nauk pomocniczych historii. W-wa 1943 — (skrypt powielony tajnej Wolnej Wszechnicy)

5) Stan, potrzeby i plan wydawnictw źródeł pisanych do dziejów sztuki w Polsce. W-wa 1946, odb. z Biul. Hist. Sztuki i Kultury, 3, 1946.

6) Kształty Warszawy i początki osadnictwa. Biul. Hist. Szt. i Kult., 9, 1947,

7) Fragmenty zapisek herbowych piotrkowskich i radomskich woj. sieradz. XIV i XV w. Przegl. Hist. 37, 1948,

8) Początki misji ruskiej biskupstwa lubuskiego. Kr. 1948, odb. z Naszej Przeszłości IV 1948,

9) Zarys nauk pomocniczych historii. W-wa. 1948, wyd. III przy współpracy St. Herbsta, skrypt,

10) The Rise of the Crusades: The Encyclical of Sergius IV (1009—1012). Mediavalia et Humanistica IV 1948, V 1950.

11) Ze studiów nad genezą wypraw krzyżowych. Encyklika Sergiusza IV (1009—1012), W-wa 1948, TNW, Wydz. I,

12) Polskie millenium. Z zagadnień współpracy historii i archeologii wczesnodziejowej. Przegl. Hist. 38, 1948.

13) Badania nad genezą państwa polskiego. Przegl. Zach. 1950,

14 (współwyd.) Einhard, Życie Karola W., Wrocław 1950, Bibl. Nar. s. II nr. 59.

J e r z y G r o c h o w s k i, urodzony w Ostrowach w pow. Kutnowskim 6 listopada 1899 r. wykształcenie średnie odbierał w Białej Podlaskiej, a w czasie I wojny światowej w Petersburgu i w Kamieńcu Podolskim, gdzie w 1918 roku ukończył gimnazjum ze złotym medalem.

W 1923 roku skończył Wydział Leśny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie ze stopniem inżyniera leśnika.

W roku 1930/31 uzyskał stopień doktora nauk leśnych z odznaczeniem na podstawie rozprawy „Nowe metody pomiaru wysokości drzew i drzewostanów“.

W roku 1933 habilitowany jako docent dendrometrii na Wydziale Leśnym S.G.G.W.

Od 1.X.1937 r. profesor nadzwyczajny, a od 1.VII.1945 r. profesor zwyczajny dendrometrii Wydziału Leśnego S.G.G.W.

W okresie międzywojennym odbył szereg zagranicznych podróży naukowych zwiedzając lasy, gospodarstwo i doświadczalnictwo leśne oraz naukowe instytucje leśne Szwecji, Jugosławii, Rumunii i Węgier.

Wyniki prac badawczych referował na szeregu zjazdów i kongresów naukowych w kraju i zagranicą, m.in. na VIII Kongresie Międzynarodowego Związku Leśnych Instytutów Badawczych w Szwecji w 1929 r. na IX Kongresie tegoż Związku na Węgrzech w 1936 r.

Na zlecenie zarządu Międzynarodowego Leśnych Instytutów Badawczych przedstawił wspólnie z Jedlińskim VIII Kongresowi Związku w Nancy w 1932 r. stosowane w Polsce zasady metodyki badań i doświadczeń leśnych w pracy p.t. „Grundsätze der Methodik forstlicher Forschungs — und Versuchsarbeiten in Polen“.

W latach 1944/47 dziekan Wydziału Leśnego S.G.G.W.. Jest członkiem Sekcji Leśnej Rady Głównej do Spraw Nauki i Szkolnictwa Wyższego i przewodniczącym Podsekcji Leśnictwa I-go Kongresu Nauki Polskiej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Ueber die Forschungsmethode des Einflusses der Durchforstungen und Lichtungen auf die Entwicklung und den Zuwachs der Bäume und Waldbestände. Stockholm 1929. Verhandlungen des Internationalen Kongresses Forstlicher Versuchsanstalten.

2) Metoda badań wpływu trzebieży i prześwietleń na rozwój i przyrost drzew i drzewostanów. Warszawa 1930. Las Polski, tom. X.

3) Nowe metody pomiaru wysokości drzew i drzewostanów. (Skrót). Lwów 1931, Sylwan, t. XLIV.

4) Grundsätze der Methodik forstlicher Forschungs — und Versuchsarbeiten in Polen. Warszawa 1932. (Wspólnie z prof. Jedlińskim).

5) La détermination de la forme de la tige des arbres et son rôle et matière d'expérimentation forestière et de dendrométrie. Congrès de Nancy 1932.

6) Zasady metody badań i doświadczeń leśnych, stosowane przez Zakład Urządzania Lasu S.G.G.W. Warszawa 1933. Doświadczalnictwo Leśne, t. II. (Wspólnie z prof. Jedlińskim).

7) Nowe metody pomiaru wysokości drzew i drzewostanów. Warszawa 1933, Doświadczalnictwo Leśne, t. II.

8) Wykładnik kształtu strzały. Jego rola w dendrometrii i doświadczalnictwie leśnym. Poznań 1933, Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych, t. XXIX.

9) Z metodyki badań dendrometrycznych. Warszawa 1933, Doświadczalnictwo Leśne, t. III.

10) W sprawie wykładnika kształtu strzały. Lwów 1934, Sylwan t. LII.

11) Zagadnienie dokładności wzorów dendrometrycznych. Poznań 1935, Prace I-go Polskiego Naukowego Zjazdu Leśniczego.

12) Sposoby określania kształtu strzał drzew leśnych. Poznań 1936, Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych, t. XLI.

13) Ueber die Verbesserungsmöglichkeit der einfachen Methoden der Massenzuwachsermittlung liegender Baumschäfte. (Referat wygłoszony na IX Kongresie Międzynarodowego Związku Leśnych Zakładów Badawczych na Węgrzech) 1936.

14) O oznaczeniu miąższości i przyrostu przy pomocy miąższości prowizorycznej. Lwów, Sylwan 1938.

15) Współczynnik zmienności średnic jako charakterystyka kształtu strzały. Warszawa 1928, Doświadczalnictwo Leśne t. IV.

16) Ilość sekcji a dokładność sekcyjnego pomiaru miąższości. Warszawa 1938, Doświadczalnictwo Leśne, t. IV.

17) Zagadnienie dokładności oznaczania przyrostu. Warszawa 1938, Doświadczalnictwo Leśne, t. IV.

18) Uwagi o kształcie i pomiarze strzał drzew. Warszawa, Sylwan 1948.

19) Tablice miąższości Grundnera-Schwappacha a metoda kontroli Warszawa, Sylwan 1949 r.

20) Rola współczynnika zmienności w pracy badawczej. Warszawa, Sylwan 1949 r.

Wilhelmina Iwanowska, c. Jana i Konstancji z Wasilewskich, urodziła się 2/15 września 1905 r. w Wilnie, tamże ukończyła szkołę średnią w r. 1923 i wstąpiła na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Uniwersytetu St. Batoiego. W r. 1929 uzyskała stopień magistra filozofii w zakresie matematyki, w r. 1933 — stopień doktora nauk ścisłych w zakresie astronomii i fizyki.

Od r. 1927 pracowała jako asystentka w Obserwatorium Astronomicznym w Wilnie pod kierunkiem Prof. Dra Wł. Dziewulskiego. Rok 1934/5 spędziła w Obserwatorium Astronomicznym w Saltsjöbaden w Szwecji, gdzie specjalizowała się

w głównym dziale astrofizyki - spektroskopii pod kierunkiem Prof. B. Lindblada. W r. 1938 powtórnie udała się do Saltsjöbaden na kilkumiesięczny pobyt celem uzyskania materiałów spektroskopowych do prac. W r. 1937 habilitowała się z astronomii na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym U.S.B. na podstawie pracy „Cechy charakterystyczne nadolbrzymów typów F,G,K w widmach o małej dyspersji“.

Lata II wojny światowej spędzała w Wilnie, pracując jako nauczycielka fizyki i matematyki w szkołach średnich, a podczas okupacji — jako robotnica — i ucząc dorywczo w tajnych kompletach.

Po wojnie przybywa z grupą uniwersytecką do Torunia, gdzie pracuje od roku 1945 jako profesor nadzwyczajny astrofizyki w Uniwersytecie M. Kopernika. W r. 1948 zostaje mianowana profesorem zwyczajnym.

W r. 1947 wyjeżdża na dwumiesięczny pobyt do Obserwatorium w Saltsjöbaden, a w r. 1948/49 — na półroczny pobyt w Obserwatoriach amerykańskich. Pracowała w Obserwatoriach: Yerkes (Univ. of Chicago), McDonald (Texas) i Cleveland; odwiedziła MtPalomar, MtWilson i szereg innych Obserwatoriów.

Jest członkiem czynnym Tow. Nauk w Toruniu, oraz członkiem Międzynarodowej Unii Astronomicznej.

Ogłosiła drukiem następujące prace:

A. *Prace większe.*

1) On the Determination of the Solar Motion according to Braivais' Method. Bulletin Wilno, 9, 1928.

2) On the Frequency-Function of the Peculiar Velocities of a Group of Stars. B.W. 12, 1931.

3) Photographic Observations of the Variable Star RX Aurigae. B.W. 13, 1932.

4) Photographic Observations of the Variable Star SX Aurigae. B.W. 14, 1933.

5) Photographic Observations of the Variable Star TT Aurigae. B.W. 15, 1934.

6) The thermoelectric Photometer of the Wilno Observatory. B.W. 17, 1936.

7) Note on the Continuous Hydrogen Absorption of the CF Stars (with Y. Ohman) Stockholms Obs. Meddelande Nr 22, 1935.

8) The Spectrophotometric Criteria of the Pseudo-Cepheids in Low Dispersion. Stockholms Obs. Annaler, Bd. 12, 1936.

9) The Characteristics of Late Class Supergiants in Low Dispersion Spectra. Bull. Wilno, 18, 1937.

10) Photometric Observations Of Cepheids in two Spectral Regions (with W. Dziwulski). Bulletin Toruń, 1, 1946.

11) A. Spectrophotometric Study of the Cepheids RT Aur, Su Cas, T Mon (with J. Jacyna). Bull. Toruń, 2, 1947.

12) The Spectrophotometric Study of Some High Velocity Stars. B.T. 9, 1949.

B. *Prace mniejsze.*

1) The Brightness of the Comet 1930-c (with Wł. Dziwulski) B.W. 11. 1930.

2) The Brightness of the Comet 1930-d (with Wł. Dziwulski) B.W. 11. 1930.

3) Observations of the Variability of Light of the Minor Planet Eros (with Wł. Dziwulski and W. Zonn) B.W. 12. 1931.

4) Observations de la Comète 1932-k (with St. Szeligowski) J.O. XV 1932.

5) On the Variable Star T Vulpeculae (with Wł. Dziwulski) B.W. 13. 1932

6) On the Variable Star X Cygni (with Wł. Dziwulski) B.W. 13. 1932.

7) On the Variable Star GO Cygni (with Wł. Dziwulski) B. W. 13. 1932.

8) Observations of Meteors (with Wł. Dziwulski and W. Zonn) B.W. 13.1932.

9) Longimetr Prof. Steinhaus. Przegląd Kartograf. N 42. Lwów 1933.

10) The Thermoelectric Photometer of the Wilno Observatory. Acta Astr. c. II Kraków 1934.

11) Observations of the Variable Star AF Cygni (with Wł. Dz.) B.W. 16.1935.

12) Observations of the Variable Star AF Cygni (with Wł. Dz.) B.W.16.1935.

13) Nova 605. 1936 Lacertae (with Wł. Dziwulski) A.N. 259(337). Kiel. 1936.

14) Nova 605. 1936 Lacertae (with Wł. Dziwulski) A.N. 259(342). Kiel. 1936.

15) Weitere Mitteilungen über die Nova 605. 1936 Lacertae (with Wł. Dz.) A.N. 260(3). Kiel. 1936.

16) Atmosfery gwiazd. Fizyka i Chemia w Szkole VIII. Wilno 1936.

17) Visual Observations of the Variable Star VZ Cygni (with Wł. Dz.) B.W. 21.1938.

- 18) Visual Observations of the Variable Star BG Lacertae (with Wł. Dz.) B.W. 21.1938.
- 19) Mgławice pozagalaktyczne, Urania. XV. Lwów. 1937.
- 20) Visual Observations of the Variable Star. X Cygni (with Wł. Dz.) B.W. 22.1939.
- 21) Budowa Drogi Mlecznej według teorii Lindbada. Urania XVII Lwów. 1939.
- 22) Visual Observations of the Variable Star Su Cygni (with Wł. Dz.) B.T. 3 1947.
- 23) Visual Observations of the Variable Star SV Vulpeculae (with Wł. Dz.) B.T. 3. 1947.
- 24) Wiek Wszechświata. Urania. Kraków 1948.
- 25) Fale radiowe kosmicznego pochodzenia. Przegląd Meteor. i Hydrograf. Warszawa 1948.
- 26) Obserwacje wizualne gwiazdy zmiennej RX Aurigae (z Wł. Dz.) B.T. Nr 5. 1948.
- 27) Obserwacje wizualne gwiazdy zmiennej X Cygni (z Wł. Dz.) B.T. Nr 6. 1948.
- 28) Budowa gwiazd (książka) Bibl. fiz.-astr. PZWS, Warszawa, 1947.

C. *Prace zbiorowe*

- 1) Observations faites pendant l'Eclipse de Lune du 8 Dec. 1927. J.O. XI. Marseille. 1928.
- 2) Occultations d'Etoiles par la Lune, J.O. XIII. 1930.
- 3) Observations de l'Eclipse Totale de Lune du 2 Avril 1931. J.O. XIV. 1931.
- 4) Occultations d'Etoiles par la Lune pendant L'Eclipse Totale de Lune 2.IV.1931. J.O. XIV. 1931.
- 5) Occultations d'Etoiles par la Lune, A.A.c.II Kraków. 1931.
- 6) Observations de l'Eclipse Totale de Lune du 26.IX.1931. J.O. XV.
- 7) Observations de l'Eclipse Partielle de Lune du 14.IX.1932, J.O. XV. 1932.
- 8) Occultations d'Etoiles par la Lune, A.A.c.II.Kraków.1934.
- 9) Occultations d'Etoiles par la Lune, A.A.ser.c.Vol.III.1937.
- 10) Occultations d'Etoiles par la Lune, A.A.ser.c.Vol.IV.1939.

B.W. = Biuletyn Obserwatorium Astronomicznego w Wilnie.

J.O. = Journal des Observateurs, Marseille.

A.N. = Astronomische Nachrichten, Kiel.

A.A. = Acta Astronomica, Kraków.

B.T. = Biuletyn Obserwatorium Astronomicznego w Toruniu.

Janusz Lech Jakubowski, urodził się 9.XII. 1905 r. w Warszawie. W 1924 zdał maturę w gimnazjum humanistycznym — im. Reja w Warszawie. W 1931 r. uzyskał dyplom inżyniera elektryka Politechniki Warszawskiej z oceną b. dobrą. W 1935 — dyplom dr nauk technicznych. W 1936 odbył roczne studia zagranicą: W Instytucie Elektrotechnicznym prof. W. Rogowskiego w Akwizgranie z dziedziny oscylografii wysokonapięciowej, w stacjach wielkiej mocy AEG w Berlinie i Delle w Lionie. Zwiedził większość europejskich laboratoriów wysokich napięć i wielkiej mocy.

W 1938 — uzyskał *veniam legendi* (tytuł docenta habilitowanego) na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej z Techniki Wysokich Napięć.

Od r. 1945-49 jest profesorem nadzw. Techniki Wysokich Napięć Politechniki Warszawskiej. W latach 1945—46 wykładał w Szkole Inżynierskiej im. Wawelberga. W latach 1945/6/7/8/9/50 był Dziekanem Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

I. Publikacje książkowe.

1. Wytrzymałość dielektryczna (Podręcznik Inżyniera Elektryka), str. 111, 1947.
2. Miernictwo Wysokonapięciowe (Podręcznik Inżyniera Elektryka), str. 50, 1947.
3. Przepięcia i ochrona przepięciowa (Podręcznik Inżyniera Elektryka) str. 300, 1951 (w drukarni).

II. Publikacje zagraniczne.

4. La méthode de mesure de la haute tension par courant capacitif redressé. Conférence Internationale des Grands Réseaux Electriques 1946, ref. 112.
5. Nouvelle organisation de l'éducation des ingenieurs en Pologne et son aspect social — Conf. Techn. Mondiale, zjazd w Kairze 1949.

III. Artykuły w Przegl. Elektrotechnicznym.

6. Wyższe szkolnictwo elektryczne w Polsce. Przegl. El. 1947.
7. Zagadnienie linii najwyższych napięć prądu stałego na M.K.W.S.E. w 1946 r. Przegl. El. 1947.

8. Państwowy Instytut Elektrotechniczny, Przegl. El. 1947.
9. Otwarcie Państwowego Instytutu Elektrotechnicznego, Przegl. El. 1948.
10. Współpraca instytutów techniczno-naukowych z gospodarką narodową. Przegl. El. 1949, Przegl. Techn. 1949.
11. Przegląd historyczny i perspektywy rozwojowe nauk elektrotechnicznych w Polsce, Przegl. El. 1950.
12. Przepięcia na Konferencji Wielkich Sieci w 1950 r., Przegl. El. 1951.
13. Plan 6-letni badań naukowych elektrotechnicznych w Polsce, Przegl. El. 1951.

A d o l f J o s z t, urodził się we Lwowie 17 czerwca 1889 r. W latach 1895—1899 ukończył szkołę powszechną, a 1899—1907 r. gimnazjum (klasyczne) we Lwowie. Od r. 1907 do 1911 studiował na Wydziale Chemicznym Politechniki Lwowskiej, gdzie w 1911 r. uzyskał stopień inżyniera-chemika. Na tym też Wydziale uzyskał w r. 1913 stopień doktora nauk technicznych na podstawie pracy doświadczalnej p.t. „Rozpuszczalność antrachinonu w mieszaninach niektórych rozpuszczalników organicznych“. W r. 1920 habilitował się na tym samym Wydziale na podstawie doświadczalnej pracy p.t. „O amylokoagulazie I.“, otrzymując prawo wykładania z zakresu technologii rolniczej.

Od września 1912 r. do listopada 1919 r. zajmował kolejno następujące stanowiska: 1912—1914 asystenta Krajowej Szkoły Gorzelniczej i Stacji Fermentacyjnej przy Akademii Rolniczej w Dublanach, 1914—1915 asystenta Stacji botaniczno-rolniczej tejże Akademii, 1915—1917 stanowisko asystenta, a od 1917—1919 r. adiunkta Stacji chemiczno-rolniczej przy Akademii Rolniczej w Dublanach.

W październiku 1923 r. został mianowany nadzwyczajnym profesorem technologii rolniczej na Wydziale rolniczo-lasowym Politechniki Lwowskiej w Dublanach. Sprawując już od marca 1927 r. funkcję zastępcy profesora na katedrze technologii chemicznej przemysłu rolniczego na Wydziale Chemicznym Politechniki Lwowskiej, został w listopadzie 1927 r. mianowany nadzwyczajnym profesorem, a w r. 1929 zwyczajnym profesorem tej katedry we Lwowie.

Od października 1939 r. do czerwca 1941 r. był zwyczajnym profesorem i kierownikiem powyższej katedry w Lwowskim Instytucie Politechnicznym.

Od marca 1945 r. zajmuje stanowisko profesora zwyczajnego technologii chemicznej przemysłu rolniczego na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej najpierw do 29 października 1945 r. w Krakowie, a później w Gliwicach. W tym czasie był czynny przy organizacji Politechniki Śląskiej i jej Wydziału Chemicznego.

W r. 1924/25 był dziekanem Wydziału rolniczo-lasowego Politechniki Lwowskiej, a w latach 1925—1927 delegatem Zebrań Ogólnego Profesorów P. L. dla zarządu Zakładami naukowo-rolniczymi P. L. w Dublinach, — w r. 1930/31 dziekanem Wydziału-Chemicznego P. L., a od 1.IX.1936 do 7.V. 1938 r. rektorem Politechniki Lwowskiej. Od 1 października 1945 r. do 15 września 1948 r. był dziekanem Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Od r. 1948 jest kierownikiem Placówki naukowo-badawczej Międzywojewódzkiego Komitetu ochrony rzek przed zanieczyszczeniem w Katowicach.

Jest członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego, a dalej członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego, którego prezesem był w r. 1939 i w r. 1946.

Od grudnia 1946 r. jest członkiem nadzwyczajnym Polskiej Akademii Nauk Technicznych. Od marca 1949 r. jest współpracownikiem Komisji Nauk Rolniczych i Leśnych Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, a nadto od czerwca 1950 r. współpracownikiem Komisji Nauk Technicznych tej Akademii.

W latach 1933 do 1939 r. był współredaktorem miesięcznika technicznego pt. „Przemysł Rolny“ wraz z Prof. Dr Wacławem Dąbrowskim.

W latach 1945 do 1949 współpracował ze Zrzeszeniem Górzeln Rolniczych w organizacji rocznych i miesięcznych kursów fachowych i funkcjonował jako kierownik naukowy szeregu takich kursów w Krakowie i Czernichowie. Współdziałał też jako wykładowca licznych kursów piwowarskich, słodownicznych i kursów dla pracowników słodownictwa eksportowego w latach 1947 do 1949.

Obecnie jest członkiem Podsekcji Technologii Przemysłu Rolnego i Spożywczego Kongresu Nauki Polskiej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Rozpuszczalność antrachinonu w mieszaninach niektórych rozpuszczalników organicznych. (Rozpr. Wydz. Mat. Przyr. Akad. Um. Kraków. 54. Ser. 4. str. 1(1914).

1a) Über die Löslichkeit des Antrachinon in den Gemengen einiger organischer Flüssigkeiten. (Bull. de l'Acad. des Sciences. Cracovie. 1914. str. 353).

2) T. Chrzęszcz i A. Joszt: Über die Verschiebung einzelner amylolytischer Kräfte der Malzamylose und deren Verhalten beim Aufbewahren in Gegenwart verschiedener Reagentien. (Bioch Ztschr. 80.211. (1917).

3) O amylokoagulazie I. (Rocz. Nauk. Roln. 10.1.(1923)).

4) O amylokoagulazie II. (Rocz. Nauk. Roln. 11.2.(1924)).

5) A. Joszt i Z. Kowalczewski: O amylokoagulazie III. (Rocz. Nauk. Roln. 13.2.(1925)).

6) A. Joszt i B. Starczewski: Siła amylolytyczna soku w różnych odmianach ziemniaków. (Rozpr. biologiczne. Lwów. 1.3. (1922)).

7) A. Joszt i J. Trojan: O dekstrynie nieodfermentowanej drożdżami winiarskimi w ziemniaczanym zacierze gorzelniczym. (Przem. Chem. 1927.317.)).

8) Ś.p. Prof. Wiktor Syniewski (Rocz. Chemii 7.381 (1927)).

9) A. Joszt i M. Kuniński: Zur Physiologie einiger Syniewski-Dextrine. (Ztschr. f. physiol. Chemie 191.65.(1930)).

10) W. Syniewski, A. Joszt i M. Kuniński: O ciągłej fermentacji skrobiowych zacierów gorzelniczych. (Przemysł Chemiczny 1930.392.)

11) A. Joszt i A. Kleindienst: Graniczny rozkład skrobii pod wpływem sódów rozmaitego pochodzenia. (Przemysł Chemiczny 14.537.(1930)).

12) A. Joszt i S. Moliński: Vergleichende Untersuchungen der Karamel — und Melasse - Kolloide. (Kolloidchem. Beihefte 42.367(1935)).

13) A. Joszt i S. Moliński: Zur Kenntniss der Karamelisation der Saccharose. (Boich. Ztsch. 282.269.(1935)).

14) A. Joszt i S. Moliński: Untersuchungen über Karamelnachweismethoden. (Ztschr. f. Unters. d. Lebensmittel 71.19.(1936)).

15) A. Joszt i F. Nowotny: Wpływ nawożenia fosforowego na zawartość witaminy C w ziemniakach. (Rocz. Nauk oRln. 53.11.(1949)).

16) A. Joszt. i J. Chmielowski: Fermentacja riboflawinowa. (Dokumentacja literatury; ukaże się w Biuletynie Gł. Inst. Chemii Przem.)

W i t o l d K a m i e n i e c k i urodził się 9.III.1883 r. w Warszawie, syn Feliksa i Marii z Raczyńskich, ukończył gimnazjum klasyczne w Baku w 1902 r. Po studiach na uniwersy-

tecie Jagiellońskim w Krakowie uzyskał doktorat filozofii w 1907 r. Mianowany asystentem przy seminarium historycznym U.J. w 1908 r. Był bibliotekarzem Ordynacji Krasińskich w Warszawie 1910—1914, naczelnym redaktorem wydawnictwa encyklopedycznego „Pologne-Polen“ (Lozanna 1916 r.). Poseł na sejm 1919 r. Docent uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie 1926 r. a następnie Uniwersytetu w Warszawie, 1947 r. Wykłady zleczone w Warszawie i we Lwowie 1925—1937 r. Dyrektor Biblioteki Ordynacji Krasińskich 1937—1939 r.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Pobyt Króla Jana Zapoły w Polsce — Warszawa 1908 r.
- 2) Zjazd Jędrzejowski w 1576 r. — Kraków 1908 r.
- 3) Litwa w literaturze historycznej rosyjskiej (Przegl. Histor. t. VIII).
- 4) W przededniu Komisji Edukacyjnej (Przegl. Histor. t. X.)
- 5) Ograniczenia wyznaniowe w prawodawstwie litewskim w XV i XVI w. (Przegląd Hist. t. XIII).
- 6) Rozwój własności na Litwie w dobie przed I Statutem — Kraków 1914 r.
- 7) Geneza Państwa Litewskiego — Warszawa 1915 r.
- 8) Konstytucja 3 maja 1791 r. — Warszawa 1917 r.
- 9) Litwa a Konstytucja 3 maja — Warszawa 1917 r.
- 10) Wielkie Księstwo Litewskie — Warszawa 1918 r.
- 11) Wpływy zakonne na ustrój litewski — Warszawa 1926 r.
- 12) Idea Jagiellońska — Warszawa 1930 r.
- 13) Polska nad Bałtykiem — Toruń 1934 r.
- 14) Społeczeństwo litewskie w XV w. — Warszawa 1947 r.
- 15) O metodzie porównawczej w historii — Kraków 1948 r.

Stefan Kieniewicz ur. 20.IX.1907 r. w Dereszewiczach (pow. Mozyrski), syn Antoniego i Magdaleny z Grabowskich, od 1919 r. zamieszkały w Warszawie. Matura 1925 w Gimnazjum im. Zamoyskiego. Studia historyczne odbył na Uniwersytecie w Poznaniu pod kierunkiem głównie A. Skałkowskiego. Magisterium 1930. Doktorat w Warszawie 1934 pod kierunkiem M. Handelsmana. Zagraniczne podróże naukowe: do Paryża 1931 r., do Berlina 1934 r., do Wiednia 1936 r. W 1937 objął posadę w Archiwum Skarbowym w Warszawie, w którym pracował jako adiunkt, a później archiwista do 1944. Ranny w powstaniu warszawskim wywieziony do Dachau, 7 miesięcy

przebył w różnych obozach koncentracyjnych Niemiec Zachodnich. Powrócił do kraju z okupacji amerykańskiej w 1945 r. Habilitował się na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w 1946 r. W tym samym roku objął katedrę historii nowoczesnej Polski na Uniwersytecie Warszawskim, zrazu jako zastępca profesora, od r. 1949 jako profesor nadzwyczajny.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) 1930. Ignacy Działyński (1754—1797) Nakł. Fundacji Kórnickiej.
- 2) 1935. Społeczeństwo polskie w powstaniu poznańskim 1848 r. Rozprawy Historyczne TNW.
- 3) 1936. Pułkownik Ludwik Szczaniecki o powstaniu poznańskim 1848 r. Roczniki Historyczne.
- 4) 1937. Galicyjskie Towarzystwo Gospodarskie w przededniu powstania styczniowego. Ziemia Czerwińska.
- 5) 1937. Listy Mazziniego do Adama Sapiehy (1864—6). Przegląd Historyczny.
- 6) 1939. Adam Sapieha (1828—1903) Ossolineum.
- 7) 1946. Sprawa włościańska a sprawa niepodległości w dobie porzoborowej. Nauka i Sztuka.
- 8) 1947. The Free State of Cracow (1815—46) Slavonic Review.
- 9) 1948. Tło historyczne „Dziejów Polski“ Bobrzyńskiego. Przegląd Historyczny.
- 10) Rok 1848 w Polsce. Wybór źródeł. Biblioteka Narodowa.
- 11) Wielkopolska i Prusy Zachodnie w latach 1846-8. W dziele zbiorowym: W stulecie Wiosny Ludów. PIW.
- 12) Galicja w latach 1846-8. Tamże.
- 13) Sprawa włościańska w Galicji w 1848 r. Przegl. Hist.
- 14) Sprawa włościańska w galicyjskim Sejmie Stanowym. (1843-5). Sobótka.
- 15) La question agraire en Pologne en 1848. Actes du Congrès historique du Centenaire de la Révolution de 1848.
- 16) The social visage of Poland in 1848. Slavonic Review.
- 17) Do charakterystyki Leona Rzewuskiego. Roczniki Hist.
- 18) 1949. Polski dorobek naukowy Stulecia Wiosny Ludów. Kwartalnik Historyczny.
- 19) Rewolucja polska 1846 roku. Wybór źródeł. Biblioteka Narodowa.
- 20) Orientacja austriacka w Polsce porzoborowej. Roczniki Historyczne.
- 21) 1950. Konspiracje galicyjskie (1831—1845). Książka i Wiedza.
- 22) Relikta Rapperswilskie (1854-8). Przegląd Historyczny.

Aleksander Krupkowski, urodził się 27 marca 1894 r. w Nadarzynie, woj. warszawskie, jako syn nauczyciela ludowego. Ukończył szkołę powszechną w Nadarzynie w 1904 r., po czym wstąpił do V gimnazjum w Warszawie. Na skutek strajku szkolnego wystąpił z gimnazjum i uczył się sam w domu w ciągu 3-ich lat. W r. 1908 wstąpił do szkoły realno-handlowej, którą ukończył w 1912 r. W tym roku został przyjęty na Wydział Metalurgiczny Politechniki Petersburskiej, obecnie Leningradzkiej. W r. 1917 uzyskał w Politechnice Petrogradzkiej stopień inżyniera metalurga I stopnia. W r. 1918 został repatriowany do Polski i objął stanowisko nauczyciela w gimnazjum państwowym w Łomży. Na tym stanowisku pozostał do r. 1920. W r. 1920 objął stanowisko nauczyciela w Państwowej Szkole Włókienniczej w Łodzi. W r. 1921 został mianowany asystentem Politechniki Warszawskiej. W r. 1923 powierzono mu obowiązki adiunkta i na tym stanowisku przetrwał do r. 1930. W r. 1927 wyjechał na czteromiesięczne studia do Leiden w Holandii. W r. 1928 uzyskał na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej tytuł doktora nauk technicznych z odznaczeniem. W r. 1930 habilitował się na Politechnice Warszawskiej, jako docent metalurgii. W grudniu 1930 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym — a w 1937 profesorem zwyczajnym na Wydziale Hutniczym Akademii Górniczej w Krakowie. Na tym stanowisku pozostał do września 1939 r. W listopadzie 1939 r. został aresztowany przez władze hitlerowskie z grupą profesorów z Akademii Górniczej i wywieziony do Sachsenhausen, skąd powrócił 8 lutego 1940 r. Od 1940 r. — 1941 był nauczycielem w Polskiej Szkole Handlowej w Krakowie, a od 1941 do 1945 nauczycielem w Polskiej Szkole Górniczo-Hutniczo-Mierniczej w Krakowie.

Po wyzwoleniu Polski w styczniu 1945 r. z powrotem objął stanowisko profesora Akademii Górniczej w Krakowie. W r. 1945 do 1946 był prodziekanem, a od 1946—1948 dziekanem Wydziału Hutniczego Akademii Górniczej w Krakowie. Jest członkiem Polskiej Akademii Nauk Technicznych, członkiem Komisji Technicznej Polskiej Akademii Umiejętności, przewodniczącym Centralnego Zakładu Hutnictwa Polskiego, Komitetu Normalizacyjnego w Katowicach, członkiem Sekcji Technicznej Rady Głównej dla Spraw Nauki i Szkół Wyższych przy Mini-

sterstwie Oświaty, przewod. Podsekcji Metalurgii Pierwszego Kongresu Nauki Polskiej, przewod. Komisji Stopów Łożyskowych przy Ministerstwie Ciężkiego Przemysłu, przewod. Sądu Konkursowego Wynalazczości Robotniczej przy Centr. Zarządzie Przemysłu Hutniczego, członkiem Rady Naukowej Gł. Instytutu Metalurgii i Odlewnictwa.

W r. 1949 została mu przyznana przez Radę Ministrów Państwowa Nagroda Naukowa I stopnia za całokształt pracy w zakresie metalurgii. Brał udział w licznych kongresach naukowych międzynarodowych, na których referował swe prace.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Własności fizyczne pierwiastków w świetle kinetycznej teorii ciepła. Spraw. Warsz. Tow. Politechnicznego. Warszawa, 4, 1927.

2) A. Krupkowski i W.J. de Haas: De eigenschappen der Ni-Cu legeringen bij lage temperaturen. Koninklijke Akad. van Wetenschappen te Amsterdam 1928, 37, nr 7.

3) A. Krupkowski i W. I. de Haas: Thermoelectrische en uitzettingsbepalingen van Nikkel-Kopperlegeringen bij lage temperaturen. Koninklijke Akad. van Wetenschappen te Amsterdam. Amsterdam, 1928, 37, nr 8, 4.

4) Badania nad stopami niklu z miedzią (rozprawa doktorska) Nakł. Akad. Nauk Techn. Warszawa 8° 1928.

5) Einfluss der Temperatur und der Gase auf die Zugfestigkeit und die Bruchdehnung des Kupfers. Verhandl. d. 3-Intern. Kongresses f. Technische Mechanik. Stockholm, 1930, 2, 263.

6) Mechaniczne własności miedzi. (Rozprawa habilitacyjna) Nakł. Akad. Nauk Techn. Warszawa 8°, 1930.

7) A. Krupkowski i Z. Jasiewicz. Zagadnienie plastyczności metali w świetle skręcania i rozciągania. Metale: miedź, glin, nikiel, magnez, mosiądz (+B, nowe srebro.) Akad. Nauk Techn. Warszawa 8°, 1934.

8) Étude de la dissociation isotherme des composés chimiques soumis à des réactions endothermiques. Annal. de l'Académie des Sciences Techn. à Varsovie. 1935, 2, 3.

9) Le processus de la réaction $ZnO + C$ aux températures élevées. Annal. de l'Académie d. Scienc. Techn. à Varsovie. 1935, 2, 217.

10) A. Krupkowski i J. Takliński: Dissociation de quelques carbonates soumis à des températures élevées. Annal. de l'Acad. d. Scienc. Tech. à Varsovie. 1935, 2, 237.

11) A. Krupkowski i M. Balicki: Propriétés physiques et mécaniques du cuivre écroui.

a) Première partie: Influence de l'écroutissage sur les propriétés du cuivre. Ann. de l'Acad. d. Scienc. Techniques. Varsovie. 1936, 4.

b) Deuxième partie: Variation des propriétés du cuivre écroui après recuit. Ann. des Scienc. Tech. Varsovie 1936, 4°.

12) A. Krupkowski i J. Jaszczurowski: Vitesse d'oxydation des métaux à température élevée. Nickel, cuivre, fer, laiton. Congrès International des Mines, de la métallurgie et de la géologie appliquée. Paris, 1935.

13) A. Krupkowski i M. Balicki: Über die Kinetik des Oxydationsprocesses in flüssigen Metallen. Zink, Blei, Silber, Kupfer. Internationaler Giessereikongress. Düsseldorf, 1936. Technisch-wissenschaftliche Vorträge nr 19, 4°.

14) De la réduction des oxydes métalliques par le charbon et par le coke. Oxydes: CuO, Cu₂O, NiO, Fe₂O₃. Ann. de l'Acad. des Sciences Techn. à Varsovie. 1936, nr 1, 4, t. III.

15) A. Krupkowski i M. Balicki: Nouvelle théorie de recristallisation de métaux écrouis illustré sur le cuivre. Ann. de l'Acad. des Sciences. Techn. à Varsovie 1937, t. IV.

16) A. Krupkowski i S. Balicki: Étude sur la vitesse d'oxydation de bismuth liquide basée sur une nouvelle méthode. Ann. de l'Acad. d. Scienc. Techn. à Varsovie 1937. IV.

17) A. Krupkowski i S. Balicki: Le processus d'oxydation des métaux et Corosion. nr. 141 Mai. 1937.

18) A. Krupkowski i S. Balicki: The problem of the oxydation of molten nickel at elevated temperatures. Ann. de l'Acad. des Sciences Techn. à Varsovie 1938, t. V.

19) A. Krupkowski i Z. Martynowski: Recherches sur l'écrouissage du cuivre desoxydé. Ann. de l'Académie des Sciences Techn. 1938, t. V.

20) A. Krupkowski, M. Czyżewski i M. Olszewski: Nowa metoda oznaczania reakcyjności koksu za pomocą tlenków metali. Międzynarodowy Kongres Odlewniczy w Polsce. Warszawa-Kraków 1938, ref. 19.

20) A. Krupkowski, M. Czyżewski i M. Olszewski: Nowa metoda oznaczania reakcyjności koksu za pomocą tlenków metali. Międzynarodowy Kongres Odlewniczy w Polsce. Warszawa-Kraków 1938, ref. 19.

21) A. Krupkowski i M. Balicki: Le cours de la recristallisation des métaux écrouis. Revue de Métallurgie. 1938, 21, (XXXIX). (1945—50).

22) A. Krupkowski i J. Wańtuchowski: Influence of the gaugelength and shape of test-piece upon the elongation at fracture. Ann. de l'Acad. Polonaise des Scienc. Techn. 1939, 1945, t. VII.

23) The deformation of plastic metals by strain. Ann. de l'Acad. Pol. des Scienc. Techn. 1939—45, t. VII.

24) A. Krupkowski i A. Piotrowski: De l'oxydation de l'étain du bronze liquide a 10% Sn. Ann. De l'Acad. Pol. d. Scien. Techn. 1939—45, t. VII.

25) Energia swobodna reakcji odwracalnych. Hutnik 1948, t. XV. Katowice.

26) A. Krupkowski i W. Truszkowski: Niskotopliwe spoiwa bezcynowe. Hutnik, t. XIV, 1947. Katowice.

27) Otázka oksydicování kovů. Mezinnárodní Sléverensky Kongres. Praha 1948, Hutnické Listy 3, 1948, 357.

28) A. Krupkowski i Cz. Adamski: Wytwarzanie brązów bezcynowych z miedzi i ferrostopów. Przegląd Mechaniczny 7, 1948, 407.

29) A. Krupkowski i J. Zemełka: Endotermické reakce se současným vývinem plynu. Hutnické Listy 4, 1949, 79.

30) A. Krupkowski i W. Cegielski: Spiekane łożyska brązowo-grafitowe. Prace badawcze Głównego Instytutu Metalurgii i Odlewnictwa. II, 1948, 163.

31) Zagadnienie utlenienia metali oraz sposoby uodpornienia ich na korozję tlenową. Przegląd Mechaniczny, 8, 1949, 102.

32) O nowoczesnych zasadach metalurgii. Horyzonty Techniki, II, 1949, 337.

33) A. Krupkowski i S. Kawiński: The phenomenon of anisotropy in annealed polycrystalline metals. The Journal of the Institute of Metals. London, 75, 1949, 869.

34) A. Krupkowski i W. Truszkowski: Plastyczne odkształcenie metali poniżej granicy równomiernego wydłużenia. Księga pamiątkowa ku czci prof. M. Hubera. Gdańsk, 1950.

Helena Krzemieniowska z domu Choynowska ur. 12.III.1878 r. we wsi Lachowo, gub. Łomżyńskiej. Średnie wykształcenie otrzymała na pensji Jadwigi Sikorskiej, potem ukończyła Wyższe Kursa dla kobiet im. Adriana Baranieckiego w Krakowie i Uniwersytet Jagielloński. Stopień doktora otrzymała na podstawie pracy: „Spirochaeta cytophaga Hutchinson et Clayton oraz Cytophaga Hutchinsoni Winogradsky“. W latach 1920—1924 była zastępcą profesora botaniki na wydziale Rolniczo-Leśnym Politechniki we Lwowie, a od roku 1946 jest profesorem fizjologii roślin na wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu we Wrocławiu.

Ogłosiła drukiem następujące prace:

1) Der Einfluss der Mineralbestandteile der Nährlösungen auf die Entwicklung des Azotobaktens. Bull. de L'Acad. des. Sciences de Cracovie, 1920.

2) Le cycle évolutif de Spirochaeta cytophaga Hutch. et Clay. Acta Soc. Bot. Pol., 7, 1930.

3) Contribution à l'étude du genre Cytophaga Winogradsky. Archiv für Mikrobiologie Band 4, 1933.

4) Przyczynek do znajomości miksobakterii i śluzowców boru sosnowego. Spraw. Kom. Fizjogr. Pol. Akad. Umiej. t. LXVII.

5) Note sur quelques Myxomycètes nouveaux ou rares en Pologne Acta Soc. Bot. Pol. vol., XI, 1934.

Z y g m u n t L i s o w s k i, urodził się 13 listopada 1880 r. w Krakowie. Egzamin dojrzałości w gimnazjum Nowodworskiego w Krakowie w r. 1898. W latach 1898—1904 studia prawnicze i historyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, tamże doktorat prawa w r. 1904. Studia specjalne w Paryżu (r. szk. 1904—5) i Lipsku (r. szk. 1906—7). Do r. 1919 praca w b. gal. Prokuratorii Skarbu. W r. 1916 habilitowany z prawa rzymskiego w Uniwersytecie Jagiellońskim na podstawie rozprawy pt. „Studia nad sposobami nabycia własności w rzymskim Egipcie“. Od 1. IV. 1919 prof. nadzwyczajny, od 1. I. 1921 r. prof. zwyczajny tegoż przedmiotu w Uniwersytecie Poznańskim. Członek i prezes Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, członek czynny Polskiej Akademii Umiejętności, członek Société d'histoire du droit w Paryżu. Pracuje w prawie rzymskim i cywilnym.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Z papyrologii greckiej (Czasop. Prawn. i Ekon. 1913).
- 2) Studia nad sposobami nabycia własności w rzymskim Egipcie (P.A.U. 1913).
- 3) Prawo spadkowe (uzupełnienie pośmiertnego wydania Zolla, „Rzymskie prawo prywatne“, 1920).
- 4) Dwie opinie o rozporządzeniach Prezydenta (Ruch prawn. i Ekon. 1927).
- 5) Kodeks cywilny obowiązujący na ziemiach zachodnich Rzplitej Polskiej (1933).
- 6) Prawo małżeńskie. Projekt ustawy (1934).
- 7) Das Recht der Schuldverhältnisse in Polen (Zeitschr. f. osteurop. Recht, 1935).
- 8) Zamoyski czy Sigonius? (Księga Pam. Leona Pinińskiego, 1936).
- 9) Życie naukowe współczesnego Poznania (Nauka Polska, 1936).
- 10) Noxa i Noxalis actio (Realenzyklopädie d. klass. Altertumswiss. Suplbd. VIII, 1940).
- 11) Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk w latach 1927-47 (1947).
- 12) Kilka uwag o języku polskich ustaw cywilnych (Przeegl. Notar. 1948).
- 13) La prétendue contradiction entre C.4,21,17 et Inst. 3,23 pr. (Mélanges F. de Vischer, t. IV, 1950).

Wacław Moszyński urodził się w Warszawie 12 sierpnia 1892 r. Ukończył gimnazjum filologiczne P. Chrzastowskiego w Warszawie w 1911 r. i w tym samym roku rozpoczął wyższe studia techniczne w Instytucie Elektrotechnicznym i Mechanicznym na Wydziale Przyrodniczym Uniwersytetu w Nancy, uzyskując tam dyplomy inżyniera elektryka w 1914 r. i inżyniera mechanika w 1915 r. (ostatni z wyróżnieniem).

Pracę zawodową rozpoczął w Borysławiu z początkiem 1918 r. jako asystent kopalniany, konstruktor narzędzi i maszyn wiertniczych oraz kierownik warsztatów mechanicznych. W latach 1922—1924 zorganizował tam i prowadził dwuletnie do kształcające kursy techniczne dla robotników. W połowie 1924 r. opuścił Borysław i po kilku miesiącach pracy w kopalnictwie węglowym z końcem tegoż roku objął stanowisko nauczyciela obróbki metali i kierownika warsztatów w Państwowej Wyższej Szkole Budowy Maszyn w Poznaniu. W 1926 r. został obrany członkiem zwyczajnym Instytutu Naukowej Organizacji w Warszawie. W początku 1930 r. objął stanowisko kierownika technicznego Państwowej Wytwórni Aparatów Telegraficznych i Telefonicznych w Warszawie. W 1931 r. nostryfikował na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej dyplom inżyniera mechanika uzyskany w Nancy. W końcu 1931 r. przez krótki czas pracował w Biurze Budowy Sieci Ministerstwa Poczty i Telegrafów. Z początkiem 1932 r. objął stanowisko kierownika Wydziału Technicznego w Instytucie Badań Materiałów Uzbrojenia w Warszawie. Wiosną 1935 r. złożył Wydziałowi Mechanicznemu Politechniki Warszawskiej pracę doktorską p.t. „Zasady tolerancji (Geometria tolerancji)“ uzyskując w czerwcu 1936 r. stopień doktora nauk technicznych z odznaczeniem. Wiosną 1937 r. został powołany przez Radę Wydziału Mechanicznego Politechniki Warszawskiej na katedrę Części Maszyn w charakterze profesora zwyczajnego; wykłady rozpoczął jesienią 1937 r. mianowany został w kwietniu 1938 r. W końcu 1937 r. obrany został członkiem korespondentem Wydziału III Nauk Mechanicznych Akademii Nauk Technicznych w Warszawie.

Po wybuchu wojny do lata 1941 r. wykładał w Państwowej Szkole Technicznej w Wilnie. Jesienią 1941 r. powrócił do

Warszawy, gdzie objął wykłady Części Maszyn na prywatnych kursach rysunku technicznego, a do wiosny 1942 r. również w Wyższej Szkole Technicznej, prowadząc je do sierpnia 1944 r.

Od lutego 1945 r. bierze czynny udział w pracach związanych z uruchomieniem Politechniki Warszawskiej. Okres od sierpnia 1945 r. do września 1946 r. spędził w Łodzi, biorąc czynny udział w organizowaniu Politechniki Łódzkiej i czasowo zajmując tam katedrę Części Maszyn, po czym powrócił do Politechniki Warszawskiej na swe dawne stanowisko profesora Części Maszyn. Wiosną 1950 r. został obrany współpracownikiem Komisji Nauk Technicznych Polskiej Akademii Umiejętności, a w końcu tegoż roku — członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W 1926 r. został członkiem założycielem Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich, którego był wieloletnim członkiem Zarządu (do 1937) i wiceprezesem (od 1934—1937 r.). Od 1926 do 1939 r. był referentem spraw tolerancji i pasowań w Komisji Techniki Warsztatowej Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Od 1932 do 1939 r. był referentem Podkomisji Sprawdzianowej w Komisji Normalizacyjnej Departamentu Uzbrojenia. Od 1946 r. jest przewodniczącym Komisji Części Maszyn oraz Komisji Rysunku Technicznego w Polskim Komitecie Normalizacyjnym. Jako przedstawiciel Polski brał czynny udział w międzynarodowych zjazdach normalizacyjnych w Pradze (1928 r.) w Kopenhadze (1931) w Sztokholmie (1934) i w Paryżu (1949 r.).

Ogłosił drukiem następujące prace:

I. *Oryginalne przyczynki naukowe:*

1) Suwaki rachunkowe w naszych warsztatach mechanicznych. Przegł. Techn. 1924, str. 371, 381, i 394.

2) Czy jest możliwe międzynarodowe uzgodnienie układów pasowań? Przegł. Techn. 1928, str. 161.

3) W sprawie wielkich luzów i nadmiarów materiału. Przegł. Mech. 1937, str. 93) (praca ta w tym roku ukazała się w niemieckim przekładzie w „Werkstattstechnik“).

4) W sprawie normalizacji zaokrągleń przejściowych w częściach maszyn poddanych naprężeniom ziemnym. Przegł. Mech. 1938. str. 4—7.

5) Wymiarowanie i tolerowanie rysunków części maszynowych. Przegł. Mech. 1938, str. 463, i 509.

6) O dokładności wykonania uchwytów i przyrządów obróbkowych. Mech. 1946, str. 483.

7) Obliczanie zmęczeniowe części maszynowych. Przegl. Mech. 1947, str. 10.

8) W dążeniu do unifikacji gwintów złącznych. Wiad. PKN. 1947, str. 9.

9) Obliczanie zmęczeniowe spawanych konstrukcji maszynowych. Przegl. Mech. 1947, str. 301.

10) Czy istnieje możliwość umiędzynarodowienia znakowania metali technicznych. Wiad. PKN. 1947, str. 193.

11) W sprawie projektu ISA tolerancji gwintowych. Wiad. PKN. 1948, str. 97.

12) Tarcie w mechanizmach. Przegl. Mech. 1948, str. 171.

13) Możliwości jednolitego ujęcia zagadnienia tolerancji wymiarowych obróki zimnej. Wiad. PKN. 1949, str. 193.

14) Le problème de la normalisation des boulons, vis et écrous. Courier de la normalisation 1949, str. 263.

15) O nierównomierności rozkładu obciążeń na roboczych powierzchniach złączy zakładowych różnych postaci. Księga Jubileuszowa dla uczczenia zasług naukowych Prof. Dr inż. Maksymiliana T. Hubera. 1950 r.

16) O zagadnieniu tarcia między ciałami stałymi izotropowymi i anizotropowymi. Przegl. Mech. 1950, str. 3.

17) Obliczanie wytrzymałościowe rurowych połączeń kołnierzo-
wych. Archiw. Mech. Stos. 1951 r. (w druku).

II. *Monografie:*

18) Zasady pasowań. Warszawa 1934 (str. XVI+346).

19) Zasady tolerancji (Geometria tolerancji). Warszawa 1937 (str. X+1666: praca doktorska).

20) Zasady wymiarowania i tolerowania rysunków części maszynowych, Warszawa 1939 (str. 308).

III. *Artykuły nie mające charakteru przyczynków naukowych:* (z pominięciem artyk. sprawozd. i techniczno-społecznych).

21) Suwaki obrabiarkowe. Przegl. Techn. 1925, str. 216, 247.

22) O racjonalnym wyzyskaniu tokarki. Przegl. Techn. 1925, str. 464,
i 482.

23) Marnotrawstwo w przemyśle. Przegl. Techn. 1926, str. 384 i 402.

24) W sprawie projektu polskiego układu pasowań. Przegl. Techn. 1926, str. 623.

25) Zastosowanie pasowań w różnych dziedzinach wytwórczości. Przegl. Techn. 1927, str. 283 i 434.

26) Siły techniczne w przemyśle polskim. Zadania szkolnictwa zawodowego. Nowiny Techniczne, 1927 str. 91.

27) Zagadnienie zamienności i pasowań w budownictwie taboru kolejowego. Przegl. Techn. 1927 str. 827.

28) Tablice suwakowe dla tokarek. Przegl. Techn. 1927 str. 912.

29) O projekcie pasowań zakładów Škody. Przegl. Techn. 1927, str. 938.

30) Grzechy naszego przemysłu. Przegl. Organ. 1927, str. 460.

31) O nowej książce Kronenberga. Przegl. Techn. 1928, str. 66.

32) W sprawie pasowań zgrubnych. Przegl. Techn. 1928, str. 158.

33) Czy jest możliwe międzynarodowe uzgodnienie układów pasowań? Mechanik 1928, str. 161.

34) W sprawie rozmieszczania i tolerowania wymiarów długościowych. Mechanik 1928, str. 321.

35) Czy francuski projekt układu pasowań ma widoki, by stać się układem międzynarodowym. Przegl. Techn. 1928 str. 999.

36) W sprawie norm tolerancji wykonania i zużycia sprawdzianów. Przegl. Techn. 1929, str. 5.

37) Zagadnienie kontroli warsztatowej i odbioru wyrobów. Przegl. Mechan. 1929 str. 394.

38) Kształcenie techników warsztatowych w szkołach technicznych typu zasadniczego i wyższego. Szkolnictwo zawodowe. 1929, str. 47.

39) O badaniach nad skrawaniem, dokonanych w laboratoriach fabryki Loewego. Przegl. Techn. 1930, str. 131.

40) W sprawie międzynarodowego ujednostajnienia pasowań. Przegl. Techn. 1930, str. 295.

41) W sprawie projektu międzynarodowego układu pasowań. Przegl. Techn. 1931, str. 261.

42) Organizacja biur technicznych w przemyśle maszynowym i ich zadania na drodze współzawodnictwa i postępu. Przegl. Organ. 1932, str. 19 i 59.

43) Zagadnienie pasowań w konstrukcji i wytwarzaniu maszyn. Mechanik, 1932, str. 1.

44) Gospodarka sprawdzianowa. Mechanik, 1932, str. 28.

45) Zagadnienie sprawdzianów. Przegl. Techn. 1932, str. 222.

46) W sprawie tolerancji gwintowych. Mechanik. 1932, str. 69.

47) Sprawdziany i przeciwsprawdziany. Mechanik. 1933, str. 2, 33, 61, 157, 219.

48) W sprawie przyjęcia międzynarodowego układu tolerancyjnego. Przegl. Techn. 1933, str. 307.

49) W sprawie międzynarodowego układu tolerancji średnic. Przegl. Techn. 1934, str. 354.

50) Stan obecny zagadnienia normalizacji tolerancji i pasowań. Mechanik. 1934, str. 230.

51) Ogólny rzut oka na badania nad skrawaniem metali, prowadzone przez obcych przed 1929 r. Przegl. Mech. 1934, str. 455.

- 52) Kontrola sprawdzianów. Przegl. Mech. 1935, str. 20.
- 53) W sprawie normalizacji tolerancji wymiarowych półwyrobów hutniczych. Przegl. Mech. 1937, str. 362.
- 54) Jak należy obliczać koła zmianowe obrabiarek. Mechanik 1938, str. 213.
- 55) Dalsze uwagi o prowadnicach obrabiarek. Mechanik. 1946, str. 134.
- 56) Obliczanie pasowych napędów taśmowych. Mechanik. 1947, str. 21.
- 57) Mechanicy w sprawie odbudowy stolicy. Przegl. Mechan. 1947, str. 154.
- 58) Rysunek techniczny na tle nowej normy. Mechanik. 1947, str. 347, 425, 486.
- 59) Obliczenia związane z zamianą jednostek miar. Mechanik 1948, str. 17.
- 60) W sprawie międzynarodowej unifikacji gwintów złącznych. Wiad. PKN. 1948, str. 344.
- 61) Liczby normalne. Wiad. PKN. 1948, str. 433.
- 62) O odstępstwach od zasady niezamykania łańcuchów wymiarowych. Wiad. PKN. 1949, str. 6.
- 63) W sprawie tolerancji gwintowych. Wiad. PKN. 1949, str. 43.
- 64) Laboratorium podstaw budowy maszyn czynnikiem postępu w dziedzinie budownictwa maszynowego. Przegl. Mech. 1949, str. 71.
- 65) Unifikacja wszechświatowa jednostek miar powinna stać się pierwszym i najważniejszym celem normalizacji międzynarodowej. Wiad. PKN. 1949, str. 467.
- 66) Jeszcze o liczbach i ciągach normalnych. Wiad. PKN. 1950, str. 6.
- 67) W sprawie rewizji norm gwintów metrycznych i tolerancji gwintowych. Wiad. PKN. 1950, str. 100.
- 68) W sprawie normalizacji barw. Wiad. PKN. 1950, str. 200.
- 69) Układ tolerancyj gwintów na tle tolerancji średnic. Przegl. Mech. 1950, str. 123.
- 70) Zagadnienie wytrzymałości zmęczeniowo-kształtowej w ujęciu I A. Odinga. Przegl. Mech. 1950, str. 101. i str. 209.
- 71) Wytrzymałość zmęczeniowo-kształtowa części maszynowych. Przegl. Mech. 1950, str. 230.
- 72) W sprawie słownictwa Elementów Maszyn. Przegl. Mech. 1950, str. 339.
- 73) W sprawie normalizacji słownictwa łożysk tocznych. Wiad. PKN. 1950, str. 907.
- 74) W sprawie nazw niektórych wielkości, określających mechaniczne własności metali. Przegl. Mech. 1951, (w druku).
- 75) Zagadnienie zmęczeniowe materiałów z punktu widzenia obliczania wytrzymałościowego części maszynowych. Referat na konfer. wytrzym. SIMP. 1951 (w druku)

IV. Podręczniki:

76) Pasowanie w przemyśle na tle układu polskiego, Warszawa 1929 (str. 91).

76a) Pasowanie w budowie maszyn na tle Międzynarodowego Układu Tolerancji Średnic, Warszawa 1948. (str. XII+128: wydanie drugie poz. 76, przerobione i znacznie rozszerzone).

77) Projektowanie Części Maszyn. Warszawa 1948 r. (skrypt) Cz. I (str. 84), Cz. II (str. 91) (wydanie II-gie 1949 r.).

78) Wykład Elementów Maszyn, Warszawa, Część I. Połączenia 1948. (str. XVI+384). Część II Łożyskowanie 1949 r. (str. XVI+272). Część III. Napędy 1949 r. (str. XVI+248). Część IV Mechanizmy (w druku).

J e r z y M u t e r m i l c h urodził się w Warszawie 1 czerwca 1903 r. Gimnazjum Państw. im. A. Mickiewicza ukończone w 1921 r. Politechnika Warszawska, Wydział Inżynierii Lądowej — ukończony w 1928 r. (tytuł inż. dróg i mostów). Stopień doktora nauk technicznych 1939 r. Habilitacja w zakresie mechaniki budowli 1945 r. na wydziale Inżynierii Politechniki Warszawskiej na podstawie rozprawy: „Ścisły wzór na krzywiznę w zastosowaniu do mimośrodowego ściskania“.

Nominacja na prof. nadzwyczajnego Wytrzymałości Materiałów Politechniki Warszawskiej, Wydział Inżynierii 7 października 1946 r.

Członek Korespondent T.N.W. od 22 listopada 1950 r. Referent Podsekcji Konstrukcji Inżynierskich (Sekcja Nauk Inż.-Bud.) I Kongresu Nauki Polskiej.

Kierunek pracy naukowej: mechanika budowli, głównie teoria zginania, teoria plastyczności.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Wpływ sił poprzecznych i wahań temperatury na naprężenia w przepustach sklepionych (Inżynier Kolejowy, Nr 12. 1934).

2) W sprawie obliczania fundamentów słupów i ścian (Kolejowy Przegląd Techniczny 1936).

3) Belki zginane siłami poziomymi (Przegląd Techniczny, Nr 21-22, 1937 — zeszyt jubil. prof. A. Pszenickiego).

4) Niesymetryczne ściskanie mimośrodowe lub zginanie prętów żelazobetonowych (Prace Warsz. Tow. Politechnicznego Nr 21, 1936).

5) Rama dwuprzęsłowa z rozporą dwuspadową (Inżynieria i Budownictwo, Nr 4, 1938).

6) (współ z inż. E. Olszewskim). Wymiarowanie konstrukcji stalowych na podstawie teorii plastyczności. (Inżynieria i Budownictwo, Nr 7 i 8, 1939, oraz Nr 1, 2 i 3, 1946).

7) Jednoczesne ściskanie i zginanie prętów stalowych (praca doktorska, 1939, w maszynopisach).

8) Ścisły wzór na krzywiznę w zastosowaniu do mimośrodowego ściskania (praca habilitacyjna, 1945, w maszynopisie).

9) Jednoczesne ściskanie i zginanie prętów prostych (Inżynieria i Budownictwo, Nr 11—12, 1948 — wyjątek z pracy doktorskiej).

10) Uproszczony sposób obliczenia odkształceń belki zginanej na podstawie równania różniczkowego („Politechnika“, Nr 1947, Warszawa).

11) Wpływ temperatury na słupy podtrzymujące jezdnię w moście łukowym (Drogownictwo, 1947).

12) Zastosowanie rachunku różnicowego do obliczeń opartych na ścisłym równaniu odkształconej (Wydawnictwo Min. Budownictwa Nr 37, 1949 pt. Naukowe osiągnięcia mechaniki w walce o postęp w budownictwie — Materiały na Zjazd naukowy PZITB w Gdańsku).

13) O wymiarowaniu konstrukcji stalowych metodą plastyczności ograniczonej (Inżynieria i Budownictwo, Nr 6, 1949).

14) Ścisły wzór na krzywiznę w zastosowaniu do mimośrodowego ściskania (Archiwum Mechaniki Stosowanej, t. I, Zeszyt 3, Gdańsk 1949).

15) Ustroje ramowe, referat zbiorczy opracowany w oparciu o referaty autorskie nadesłane na Zjazd naukowy PZITB w Gdańsku 1949 (Wydawnictwo Min. Budownictwa Nr 37 p.t. „Księga Przedzjazdowa VI naukowego zjazdu PZITB w Gdańsku 1949“).

16) Mechanika Budowli na tle przygotowań do I Kongresu Nauki Polskiej (Inżynieria i Budownictwo, Nr 9—10, 1950).

W i t o l d N o w a c k i urodził się dnia 20.VII.1911 r. w Zakrzewie. W 1929 r. ukończył gimnazjum humanistyczne w Nakle n/Notecią i wstąpił na Wydział Inżynierii Politechniki Gdańskiej. Dyplom inżyniera budownictwa uzyskał w 1934 r.

W latach 1934—1939 pracował w budownictwie tak przy projektowaniu konstrukcji jak i wykonywaniu budów.

Po okresie okupacji, spędzonej w obozie jeńców wojennych w Niemczech, rozpoczął w 1945 r. pracę na Politechnice Warszawskiej z tymczasową siedzibą w Lublinie w charakterze adiunkta, a pod koniec tego roku na Politechnice Gdańskiej w charakterze zastępcy profesora.

W 1947 r. uzyskał nominację na profesora nadzwyczajnego wytrzymałości materiałów i statyki budowli Politechniki Gdańskiej. W 1948 został mianowany dziekanem Wydziału Inżynierii Lądowej i Wodnej, w 1949 r. prorektorem Politechniki

Gdańskiej. W 1945 r. uzyskał doktorat nauk technicznych na Politechnice Warszawskiej na podstawie pracy „Statyka rusztów płaskich“; w tym samym roku habilitował się na Politechnice Warszawskiej z mechaniki budowli na podstawie pracy „Dynamika układów ramowych“.

Jest członkiem komisji technicznej P.A.U. W 1949 uzyskał Nagrodę Państwową II-go stopnia za pracę naukową w dziedzinie teorii sprężystości i mechaniki budowli.

Kierunek pracy naukowej: statyka i dynamika budowli; teoria sprężystości; — a w szczególności teoria zginania i stateczności płyt.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Zastosowanie równań różnicowych do wyboczenia układów ramowych (Czasopismo Techniczne — 1947).
- 2) Wyboczenie układu ramowego w płaszczyźnie i z płaszczyzny ramy (Wyd. Instyt. Bad. Budownictwa — 1947).
- 3) Wyboczenie i drgania poprzeczne układu ramowego jako problem łączny (Wyd. Instyt. Bad. Budownictwa — 1947).
- 4) Zastosowanie metody odkształceń do błon obrotowych, obciążonych w sposób obrotowo-symetryczny. (Czasopismo Tęch. 1947).
- 5) Flexion et flambage d'un certain type de plaques continues orthotropes — III-me Congrès A.I.P.C.H. (Association Internationale des Ponts et Charpentes) — Liège 1948.
- 6) Przyczynek do zagadnienia jednoczesnego ściskania i drgania płyty prostokątnej. (Czasopismo Techniczne — 1948).
- 7) The bending of Compressed Continous-Plate (VIII kongres Mechaniki Stosowanej — Londyn 1948).
- 8) Stateczność podłużna płyty ciągłej (Księga pamiątkowa dla uczczenia zasług naukowych prof. dr M. T. Hubera — 1949).
- 9) Z zagadnień stateczności płyty prostokątnej (Zjazd naukowy P.Z.I.T.B. — 1949).
- 10) Przyczynek do teorii płyt ciągłych (Zjazd naukowy P.Z.I.T.B. — 1949).
- 11) Drgania własne i wymuszone płyt ciągłych (Zjazd naukowy P.Z.I.T.B. — 1949).
- 12) Zginanie płyt ciągłych nieskończenie długich (Arch. Mech. Stos.— 1950).
- 13) O pewnych szczególnych przypadkach wyboczenia płyt. (Arch. Mechaniki Stos. — 1950).
- 14) Sur les problèmes de la stabilité d'une plaque orthotrope. (Arch. Mech. Stos. — 1950).
- 15) W. Nowacki — St. Turski: Zastosowanie całki Fourier'a do teorii płyt ortotropowych (Zastosowanie matematyki — 1951).

Wacław Olszak, urodzony 24 października 1902 w Karwinie. Studia: 1920 egzamin dojrzałości, 1925 egzamin dyplomowy (Wydział Inżynierii Lądowej i Wodnej). Praca zawodowa: Początkowo (1925 do 1928) praca w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim przy projektowaniu i budowie mostów. Następnie (od 1929) projekty i realizacje konstrukcyj inżynierskich oraz obiektów przemysłowych w charakterze autoryzowanego inżyniera cywilnego. Nagrody w konkursach na projekty mostów (1937 Warszawa; 1948 Kraków).

Prace naukowe: 1933 doktorat — Wiedeń. 1934 doktorat — Warszawa. 1937 habilitacja na docenta Akademii Górniczej. 1939 do 1945 przerwa w pracy naukowej (wysiedlenie; represje ze strony okupanta). 1947 nominacja na profesora zwyczajnego Mechaniki Technicznej (obecnie Wytrzymałości Materiałów) Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Udział w kongresach i zjazdach naukowych (krajowych i zagranicznych) z referatami prac własnych — 1945/46 prace nauk.-bad. na Uniwersytecie w Brukseli (Fac. Sc. Appl.). — 1946 wykł. gośc. na Uniwersytecie w Liège i w Stow. Inż. Belg. Przewodnictwo obrad w międzynarodowych zjazdach naukowych w r. 1947 (Paryż) i w r. 1948 (Sorrento).

Czł. Rady Naukowej Instytutu Techniki Budownictwa. Współpracownik Komisji Nauk Technicznych Polskiej Akademii Umiejętności. Czł. Rady Architektury i Budownictwa przy Ministerstwie Budownictwa. Współpracownik Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Czł. Stałego Komitetu Międzynar. Stowarzyszenia Mostów i Konstrukcyj, Réunion des Laboratoires d'Essais et de Recherches sur les Matériaux et les Constructions, Society for Experimental Stress Analysis.

Ogłosił drukiem następujące prace:

I. Teoria sprężystości, wytrzymałość materiałów, statyka i dynamika.

1. Wytrzymałość na zginanie belek żelbetowych o przekroju prostokątnym jedno i obustronnie zbrojnych. — Czasop. Techn. 1928.

2. Sprężyste nieograniczone układy płaskie z otworami kołowymi. Nakł. Akademii Nauk Technicznych, Warszawa, 1934 (str. 152).

3. O zjawiskach ciśnień przy robotach górniczych i tunelowych. — Techn. 1934.

4. Beiträge zur Anwendung der Inversionsmethode bei Behandlung von ebenen Problemen der Elastizitätstheorie. — Ingenieur-Archiv 1935.

5) Uwagi krytyczne dotyczące tzw. „fali ciśnień“ oraz proste wyjaśnienie odnośnych zjawisk. — Techn. 1935.

6) Beiträge zur Statik von polarorthotropen Scheiben und zylinderorthotropen Rohren. — Der Bauingenieur 1936, Nr 31, 32.

7) O pewnym zagadnieniu z dziedziny mechaniki gruntów budowlanych. — Czasop. Techn. 1936.

8) Ustroje grubościenne w wykonaniu ulepszonym a dotychczasowym — w zastosowaniu do budownictwa przeciwlotniczego oraz obudowy chodników i szybów górniczych. — Przegląd Górniczo-Hutniczy 1936.

9) Über einen einfachen, praktisch wichtigen Zusammenhang von Spannungszuständen. Randbemerkungen zur Statik von langgestreckten und scheibenartigen Ingenieurbauwerken. — Beton u. Eisen 1936.

10) Thick-walled reinforced concrete-pipes. Proposal for increasing their statical efficiency. — Final Report of the II-nd Internat. Congress A.I.P.C. Berlin 1936.

11) Der ebene Formänderungszustand und Spannungszustand der Elastizitätstheorie. — Ztschr. Oest. Ing. Arch. Ver., 1938.

12) Pierścienie o wyrównanych naprężeniach obwodowych. — Czasop. Techn. 1937, nr 1, 2, 3, 4, 5, 6.

13) Niektóre zagadnienia teoretyczne z dziedziny statyki nowoczesnych ustrojów żelbetowych na Kongresie Berlińskim. — Przegląd Budowl. 1937.

14) O stropach przeciwlotniczych. — Inżynieria i Budownictwo 1938.

15) Ulepszone lufy armatnie. — Przegląd Techniczny 1938.

16) O wzorach do obliczania słupów żelbetowych uzwojonych względnie oplaszczonych. — Inżynieria i Budownictwo 1939.

17) Rohre und Ringquerschnitte aus Eisenbeton. — Neue Erkenntnisse, neue Gesichtspunkte für Bemessung und Berechnung. — Beton u. Eisen 1939.

18) Orthotropie polaire et cylindrique. — VI Congrès Internat. de Mécanique Appliquée, Paryż, 1946.

19) Prestressed spiral reinforcement. — Proceedings of the VII-th International Congress of Applied Mechanics, vol. I., Londyn 1948.

20. Plane strain and plane stress systems. — Archiwum Mechaniki Stosowanej 1948.

21) L'effet du frottement en nappes transversales des constructions en béton armé. — III-e Congrès, Assoc. Internat. des Ponts et Charpentes, Public. Prelim., Liège 1948.

22) Beton sprężony a żelbet. Dwie zasadniczo odmienne koncepcje. — Inżynieria i Budownictwo 1949, Nr 10—12.

23) Autocontraintes des milieux anisotropes. — Prace Kom. Nauk Techn. Polskiej Akademii Umiejętności, t. I, Nr 1, Kraków, 1950.

24) Nouvelle application de l'idée de la Précontrainte. — Assoc. Scientif. de la Precontr. Science et Industrie. Paryż 1951.

II. Konstrukcje inżynierskie,
(ustroje żelbetowe, stalowe, sprężone, materiały).

- 1) Żelazne ścianki szczelne. — Czasop. Techn. 1933.
- 2) Eisenbetonleitungen für Spülversatzzwecke. — Zam. 1935, Nr 14, 15 i 16.
- 3) Most na Wiśle pod Goczałkowicami. — Techn. 1928.
- 4) O ulepszonym sposobie zbrojenia sklepień żelbetowych ze szczególnym uwzględnieniem wymogów obudowy górniczej i budownictwa przeciwlotniczego. (wsp. z W. Zelewskim). — Techn. 1936.
- 5) Żelbetowe schrony przeciwlotnicze. — Przegląd Techniczny 1937.
- 6) Izolacje mostowe. — Cement 1937, Nr 10, 11.
- 7) Cegła czy beton w obudowie górniczej? — Studium porównawcze (wytrzymałościowe). (wsp. z W. Zelewskim). — Przegl. Górniczo-Hutniczy 1937.
- 8) Nicht hochwasserfreie Holzbrücke über die Weichsel. — Der Bauingenieur 1938.
- 9) Postępy lat ostatnich w budownictwie stalowym. — Przedmowę napisał Prof. Dr Inż. Stefan Bryła. — Techn. 1939, Nr 8 i 9.
- 10) Z teorii belek i płyt wstępnie sprężonych. — Inżynieria i Budownictwo 1947.
- 11) Wibrowanie betonu w czasie jego wiązania. — Inżynieria i Budownictwo 1947.
- 12) Cementy ekspansywne. Ich charakterystyka i własności. — Cement 1947.
- 13) Cement i beton w świetle najnowszych badań międzynarodowych. (wsp. z J. Nechayem). — Cement 1948.
- 14) Betony napowietrzane. Betony koloidalne. (wsp. z M. Nischke). Czasop. Techn. 1948.
- 15) Beton sprężony. — Ks. Pam. VI Zjazdu Naukowego P—ZITB w Gdańsku. — Warszawa 1949.
- 16) Konstrukcje wstępnie sprężone. — Inżynieria i Budownictwo 1951, Nr 2.

III. Oryginalne prace i przyczynki, rozszerzone lub publikowane ponownie w wydawnictwach krajowych i zagranicznych.

- 1) Zagadnienie statyki rurociągów żelbetowych oraz pokrewnych konstrukcji z betonu zbrojonego z uwagi na ich różnokierunkowość. — Ks. Pam. II Zj. Nauk Inż. Bud. — Katowice 1936.
- 2) Plane strain and plane stress systems. — Proceedings of the VII-th International Congress of Applied Mechanics. Londyn 1948.
- 3) Prestressing applied to bound columns. — Archiwum Mechaniki Stosowanej 1948.

4) Ruszty poprzeczne jako zbrojenie betonowych elementów ściskanych. — Inżynieria i Budownictwo 1948.

5) Sprężenie wstępne w zastosowaniu do słupów uzwojonych. — Ks. Pam. VI Zjazdu Nauk. PZITB, Sekcja V. — Gdańsk 1949.

6) Dwuwymiarowy stan odkształcenia i dwuwymiarowy stan naprężenia teorii sprężystości we wspólnym ujęciu. — Ks. Jub. M. T. Hubera, 1950. Gdańsk 1950.

IV. Publikacje.

1) Znaczenie prac naukowo-badawczych dla rozwoju techniki budownictwa inżynierskiego. — Inżynieria i Budownictwo 1948.

2) Neue Eisenbetonstrassenbrücke ... — Ztschr. Oest. Ing. Arch. Ver. 1928.

3) Ryczałt czy ceny jednostkowe? — Przegląd Bud. 1938, Nr 8.

4) Międzynarodowy Zjazd Delegatów Laboratoriów w Paryżu. — Inżynieria i Budownictwo 1947.

5) Włoska ceramika budowlana. — Inżynieria i Budownictwo 1948, Nr 7/8.

6) Z międzynarodowej Wystawy Urbanistyki i Budownictwa w Paryżu. — Przegląd Bud. 1947.

7) Żelbet w prefabrykacji włoskiej. (wsp. z J. Nechayem) — Cement 1948.

8) Konstrukcje wstępne sprężone we Włoszech i w Szwajcarii. (wsp. z J. Nechayem) — Inżynieria i Budownictwo 1949.

9) 50-lecie pracy naukowej Profesora Maksymiliana Tytusa Hubera. — Archiwum Mechaniki Stosowanej 1949.

10) Żelbet, prefabrykacja, beton sprężony. — Inżynieria i Budownictwo 1949.

Prace wydane sposobem litograficznym.

1) Parcie hydrodynamiczne na tafle ruchome jazów zasuwowych. — Katowice 1925.

2) Exzentrische Kreisrohre. Ihre Verwendung und Berechnung. — 1933 (str. 163 + 16).

3) Budownictwo inżynierskie a postulaty opl i opg. — Katowice 1939 (wg. wykładu habilitacyjnego z dnia 3. XI. 1937 r.).

4) Jedno czy wielowarstwowe stropy w budownictwie przeciwlotniczym? — Katowice 1939.

Prace w druku.

1) Anizotropia struktury jako problem teorii sprężystości. — Prace Techn., t. I, zes. 2. — Tow. Nauk. Warsz. 1951.

Nadto około 20 mniejszych artykułów w czasopismach naukowych krajowych i zagranicznych, o charakterze referatowym i dyskusyjnym; recenzje.

Maria z Niedźwieckich Ossowska, urodzona w Warszawie, 16. I. 1896.

Studia: szkoła średnia A. Walickiej w Warszawie, Uniwersytet Warszawski, studia specjalne w Paryżu i Londynie w latach 1921/1922, oraz w Londynie, Oksfordzie i Cambridge w latach 1933—1935. Doktorat w Warszawie 1921 r. na podstawie pracy pt. „Zarys aksjologii stoickiej“. Habilitacja w Warszawie w 1932 r. na podstawie szeregu prac z semantyki.

Wiosną 1945 objęła jako profesor nadzwyczajny katedrę nauki o moralności w Łodzi. Od 1949 obejmuje wykłady w Uniwersytecie Warszawskim jako profesor nadzwyczajny na katedrze historii obyczajów i doktryn moralnych.

Członek czynny Łódzkiego T-wa Naukowego, współpracownik Komisji Filozoficznej i Komisji Socjologicznej Polskiej Akademii Umiejętności. Nagroda Wydziału II T.N.W. za pracę p.t. „Podstawy nauki o moralności“.

Przedmiotem zainteresowań teoria i historia moralności. Próby zmontowania i uporządkowania problematyki tej nieopracowanej dotąd dziedziny.

Ogłosiła drukiem następujące prace:

- 1) Zarys aksjologii stoickiej — Przegl. Filoz. 1923.
- 2) Ontologia B. Russella — Przegl. Filoz. 1924.
- 3) Stosunek logiki i gramatyki — Kwart. Filoz. 1929.
- 4) Słowa i myśli — Przegl. Filoz. 1931.
- 5) Significatio per se i significatio per aliud u Św. Anzelma. — Przegl. Filoz. 1932.
- 6) Moralność jako fakt społeczny — w ks. pamiątkowej ku czci prof. T. Kotarbińskiego, W-wa 1934.
- 7) Nauka o nauce (wespół ze St. Ossowskim) — Nauka Polska 1934.
- 8) Ocena i opis. — Kwart. Filoz. 1937/8.
- 9) O t. zw. instynktach społecznych — Psychologia Wychowawcza 1946.
- 10) O dwóch rodzajach ocen — Kwart. Filoz. 1946.
- 11) Inteligent polski na tle grup towarzyskich Europy Zachodniej — Myśl Współczesna 1947.
- 12) Książka pt. „Podstawy nauki o moralności“ — Warszawa 1947 „Czytelnik“, str. 380.

13) Egoizm i altruizm a typy stosunków społecznych — *Przeł. Socjol.* 1947.

14) Książka p.t. „Motywy postępowania“—Warszawa 1949. „Książka i Wiedza“, str. 325.

Prace drukowane w językach obcych.

1) *The Science of Science* (współ ze St. Ossowskim) — *Organon* 1936.

2) *Qu'est ce qu'un jugement de valeur?* — Odbitka ze sprawozdań Międzynar. Kongresu Filozoficznego w Amsterdamie — *Amsterdam* 1948.

3) *Les problèmes d'une science de la morale* — *Studia Philosophica* 1948.

4) *La notion d'egoisme dans ses rapports avec divers types de relations sociales* — *Revue Philosophique* 1950.

Stanisław Ossowski, urodził się w Lipnie 22. V. 1897. Studia: szkoła średnia we Włocławku, Uniwersytet Warszawski, 1915—1920 (Filozofia ścisła), Sorbona, trzy semestry 1921—1922 (socjologia i teoria sztuki), studia specjalne we Włoszech, 1923, a po habilitacji: w Londynie, w Cambridge i Oxfordzie, 1933—1935. Doktorat filozofii ścisłej uzyskał na podstawie rozprawy „Analiza pojęcia znaku“ (Uniw. Warszawski). Habilitacja z estetyki na tymże uniwersytecie w r. 1933 na podstawie rozprawy „U podstaw estetyki“. Rozszerzenie habilitacji na socjologię (1936) na podstawie rozpraw: „Dziedziczność i środowisko“, „Prawa historyczne w socjologii“, „Socjologia sztuki“.

Nominacja na profesora zwyczajnego teorii kultury na Uniwersytecie Łódzkim, 1945. Nominacja na profesora zwyczajnego socjologii na Uniwersytecie Warszawskim, 1947. — Członek zwyczajny Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Od r. 1949 członek Komitetu Wykonawczego Międzynarodowego Stowarzyszenia Socjologicznego.

Zajmował się następującymi zagadnieniami: — Metodologia nauk społecznych. — Problemy związane z przeciwstawieniem historycznego i nomotetycznego aspektu zjawisk społecznych. — Zagadnienie dotyczące społecznych uwarunkowań procesów kulturowych. — Mit rasistowski i zagadnienia współczesnego nacjonalizmu. — Badania terenowe związane z przeobrażeniami struktury społecznej w powojennej Polsce. (W przeszłości, w okresie przedwojennym estetyka i socjologia sztuki).

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Analiza pojęcia znaku — Przegląd Filozoficzny, 1926.
- 2) O przeciwstawieniu przyrody i sztuki w estetyce — Księga Pamiątkowa II Polskiego Zjazdu Filologicznego, 1928.
- 3) Zagadnienie ekspresji w estetyce — Pamiętnik Warszawski, 1930.
- 4) U podstaw estetyki. — Kasa im. Mianowskiego, 1933, str. VII + 305.
- 5) O subiektywizmie w estetyce — Fragmenty Filozoficzne, Księga Pamiątkowa ku czci Tadeusza Kotarbińskiego, 1934.
- 6) Prawa „historyczne“ w socjologii — Przegląd Filozoficzny, 1935.
- 7) Socjologia sztuki. — Przegląd zagadnień. — Przegl. Socjologiczny, 1936.
- 8) Nauka o nauce. Łącznie z Marią Ossowską — Nauka Polska, 1935.
- 9) Science of Science. — Przekład art. z Nauki Polskiej, — Organon, 1936.
- 10) O pewnych zależnościach między ustrojem społecznym a kulturą artystyczną. — Księga Pamiątkowa III Polskiego Zjazdu Filozoficznego, 1936.
- 12) Z dociekań nad genezą sztuki. — Wiedza i Życie, 1936.
- 13) The Humanities and Social Ideology — Przekład art. z Nauki Polskiej, Baltic and Scandinavian Countries, 1936.
- 14) Rola wychowawcza sztuki — Biuletyn: Wiejskie Uniwersytety Ludowe w Polsce, 1936.
- 15) Więź społeczna i dziedzictwo krwi. — Biblioteka Socjologiczna, Warszawa, 1939, str. VIII + 235.
- 16) L'idée de la parenté naturelle — Travaux du XIV-e Congrès International de Sociologie, Bukareszt, 1939.
- 17) Zagadnienia demokratycznej organizacji życia zbiorowego. — Broszura wydana w Warszawie jako druk konspiracyjny w r. 1943 z fikcyjną datą 1939.
- 18) Organizacja przestrzeni i życie społeczne. — Wiedza i Życie, 1946.
- 19) Analiza socjologiczna pojęcia ojczyzny. — Myśl Współczesna, 1946.
- 20) Ku nowym formom życia społecznego. — Spółdz. Wyd. „Wiedza“, Warszawa, 1938, str. 64.
- 21) Doktryna marksistowska na tle dzisiejszej epoki — Myśl współczesna, 1947.
- 22) Więź regionalna i więź narodowa na Śląsku Opolskim. — Przegl. Socjol. 1947.
- 23) Teoretyczne zadania marksizmu. — Myśl Współczesna, 1948.
- 24) Na szlakach marksizmu. — *ibid.*, 1948.

25) Więź społeczna i dziedzictwo krwi. — wyd. II, rozszerzone, — Warszawa, „Książka“, str. 288.

26) U podstaw estetyki — wyd. II, uzupełnione, — Warszawa, „Czytelnik“, str. 318 + tabl. 77.

27) Le fond social de l'ambiguïté du terme „democratic“ — w wyd. zbiorowym, Chicago University Press, 1950.

28) Changing Patterns in Modern National Ideology — Bulletin International des Sciences Sociales, w druku.

R o m a n P o d o s k i, urodził się w Dobrowincach 15. VII. 1873 r. Studia: gimnazjum w Tarnopolu i Lwowie, matura w gimnazjum realnym we Lwowie, Politechnika w Zurichu. Praca zawodowa jako inżynier elektryk w Szwajcarii, Niemczech, Włoszech.

Habilitacja na Politechnice Warszawskiej w r. 1923, prof. tytularny w r. 1932. Mianowany profesorem zwyczajnym wydziału Elektrycznego w 1946. — Członek Stow. Elektryków Polskich, Międzynarodowego Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych (U.I.T.).

Główne kierunki badań: — Trakcja elektryczna, Napędy elektryczne, Elektroenergetyka, Badania trakcyjnych prądów błędzących i ich działań elektrolitycznych, Określenie mocy silników trakcyjnych, Projekt elektryfikacji kolei w Polsce ustalający rodzaj prądu i najodpowiedniejsze napięcie.

Ogłosił drukiem następujące prace:

Tramwaje i koleje elektryczne, podręcznik 2 tomy.

Moc silników trakcyjnych, Ochrona podziemnych urządzeń metalowych od działań elektrolitycznych prądów błędzących — referaty na Zjazdach Międzynarodowego Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych (Comptes rendus de l'U.I.I.).

Skrypty: Urządzenia elektryczne, Napędy elektryczne, Koleje elektryczne. W druku „Trakcja Elektryczna“ 2 tomy. Różne artykuły dotyczące trakcji elektrycznej drukowane w Przeglądzie Technicznym, Przeglądzie Elektrotechnicznym, Elektrische und Bahnen - Elektrotechnische Zeitschrift.

W i t o l d P o g o r z e l s k i, urodził się w Warszawie dnia 13. X. 1895 r. Studia wyższe odbywał na Uniwersytetach w Nancy i w Paryżu, gdzie w r. 1914 uzyskał stopień licencjata nauk ścisłych. W roku 1919 uzyskał na Uniwersytecie Jagiel-

łońskim stopień doktora filozofii na podstawie pracy p.t. „O równaniach całkowych i całkowo-różniczkowych nieliniowych“.

W roku 1921 habilitował się na Uniwersytecie Jagiellońskim na podstawie pracy p.t. „Termin promieniowania i kwantów energii“. W roku 1922 został mianowany profesorem nadzwyczajnym matematyki w Politechnice Warszawskiej, a w r. 1936 profesorem zwyczajnym tego przedmiotu.

W roku 1935 został wybrany członkiem korespondentem, a w roku 1937 członkiem zwyczajnym Akademii Nauk Technicznych.

Od roku 1921 do chwili obecnej wykłada wybrane działy Matematyki i Fizyki Matematycznej na Uniwersytecie Warszawskim.

Od roku 1915 do chwili obecnej pracuje naukowo w dziedzinie Matematyki i Fizyki Matematycznej. W roku 1950 został mianowany kierownikiem grupy „Równań całkowych i ich zastosowań“ w Państwowym Instytucie Matematycznym.

Ogłosił drukiem następujące prace:

A. Oryginalne prace naukowe.

- 1) Badania teoretyczne ilości ciepła otrzymywanego przez ziemię. — 1916, Sprawozd. Tow. Nauk. Warsz.
- 2) Z teorii przemian adiabatycznych. — 1917, T.N.W.
- 3) Przyczynek do teorii ruchów gazu — 1917, T.N.W.
- 4) O teorii ruchów poziomych w atmosferze — 1917, T.N.W.
- 5) O teorii ruchów prostoliniowych w atmosferze — 1917, T.N.W.
- 6) Zagadnienie równowagi promieniowania i inwersji temperatury — 1918, T.N.W.
- 7) O równaniu całkowym w teorii równowagi promieniowania. — 1918, T.N.W.
- 8) O równaniach całkowych nieliniowych — 1918, Wiadomości Matematyczne.
- 9) O równaniach całkowo-różniczkowych nieliniowych. — 1918, Wiadom. Matemat.
- 10) O temperaturze stratosfery. — 1918, T.N.W.
- 11) Własności jądra rozwiązującego w pewnym zagadnieniu brzegowym — 1922, Bibl. Univ. Lib. Polonae.
- 12) Zagadnienie Fouriera w ośrodku promieniującym. — 1922, Bibl. Lib. Polonae.

- 13) O teorii stratosfery — 1922, P. Inst. Meteorol.
- 14) O teorii przewodnictwa elektrycznego i cieplnego metali i dielektryków — 1922, Bulletin de l'Ac. d. Sc. Cracovie.
- 15) Teoria promieniowania i kwantów energii — 1924, P.I.M.
- 16) Równowaga warstwy gazowej promieniującej. — 1923, Spraw. Tow. Fizyczn.
- 17) O równaniach całkowych z osobliwością biegunową. — 1924, Sprawozd. Tow. Politechn.
- 18) Zagadnienia brzegowe Poincarégo — 1934, Annales de l'Acad. d. Sc. Techn.
- 19) Zagadnienie Fouriera dla warstwy promieniującej — 1936, Annales de l'Acad. d. Sc. Techn.
- 20) O układach wielkości elektromagnetycznych — 1937, Annales de l'Acad. d. Sc. Techn.
- 21) O prawdopodobieństwie trafienia w strzelaniu do samolotu. — 1938, Annales de l'Acad. d. Sc. Techn.
- 22) Zastosowanie rachunku prawdopodobieństwa w strzelaniu do zwierzyny — 1938, Annales de l'Acad. d. Sc. Techn.
- 23) O przekształceniu pewnych całek iterowanych i zastosowaniu do Zagadnienia Poincarégo. — 1938, Mathematische Zeitschrift.
- 24) Równania całkowe 1-go rodzaju z osobliwością biegunową. — 1939, Journal des Mathématiques.
- 25) O własnościach potencjału opóźnionego. — 1949, Prace Matematyczne.
- 26) Przyczynek do teorii pola elektrycznego — w druku.
- 27) Przykład jądra osobliwego zamkniętego. — w druku.
- 28) Uwagi dotyczące równania telegrafijnego. — w druku.
- 29) Równanie całkowo-różniczkowe nieliniowe wysoce osobliwe — w druku.
- 30) O pewnym zagadnieniu elektrostatyki — w rękopisie.

B. Podręczniki.

- 1) Geometria analityczna. — str. 498.
- 2) Analiza matematyczna. — tom I, II, III, IV. — str. 200 + 320 + 230 + 400.
- 3) Rachunek operatorowy i przekształcenie Laplace'a — str. 150.
- 4) Zarys rachunku prawdopodobieństwa. — str. 95.
- 5) Wyznaczniki i równania liniowe — str. 60.
- 6) Zarys teorii elektryczności. — skrypt powielony.

W a n d a P o l a c z k o w a z domu Bryda, urodzona 4 kwietnia 1901 w Drohobyczu. Szkoła średnia we Lwowie i Jaśle, matura w r. 1920. Studia wyższe na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego w latach 1920—1925.

Wyjazdy zagranicę w celach naukowych: rok akad. 1927—28 Paryż, Instytut Pasteura, praca w Laboratoire de Chimie Thérapeutique pod kierunkiem prof. E. Fourneau; rok akad. 1935/36 Heidelberg, Kaiser-Wilhelm Institut für Medizinische Forschung, pod kier. prof. R. Kuhna (stypendium Funduszu Kultury Narodowej); lipiec, sierpień 1946, Kopenhaga — opieka nad ćwiczeniami studentów polskich. Stopień doktora filozofii w r. 1926 na podstawie pracy: *Studia nad syntezą indolów metodą Fischera*, promotor prof. dr A. Korczyński, na Wydziale Mat. Przyr. U.P.

Habilitacja na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej w r. 1935, z chemii organicznej na podstawie pracy: *O pochodnych 2,3'-dwupirydyłu*.

Stanowiska naukowe:

1924—1926 asystentura młodsza, Zakład Chemii Organicznej Uniw. Pozn.

1926—1929 asystentura starsza, Zakład Chemii Organicznej Uniw. Pozn.

1929—1939 asystentura starsza, Zakład Chemii Organicznej Politechniki Warsz.

1932—1935 asystentura starsza, Zakład Chemii Organicznej Wolnej Wszechnicy Polskiej.

1945—1948 zastępstwo profesora chemii organ. na Wydz. Chem. Polit. Warsz.

Czerwiec 1948 nominacja na profesora nadzwycz. Wydziału Chem. Polit. Warsz.

Członkostwo Polskiego Towarzystwa Chemicznego, praca w Zarządzie Głównym w latach 1933—1950 na różnych stanowiskach.

< Kierunek pracy naukowej: chemia organiczna.

Ogłosiła drukiem następujące prace:

1) *La préparation de la 6-nitro-4,10-phénantroline* (razem z A. Korczyńskim) — Bull. Soc. Chim. 37, 1483—1925.

2) *O kondensacji indolowej fenylhydrazonów* (razem z A. Korczyńskim i L. Kierzkim). — Rozpr. Akad. Um. A. 1926 387.

3) *Sur la condensation indolique des phénylhydrazone* (razem z A. Korczyńskim i L. Kierzkim) — Bull. Soc. Chim. 42, 1280/26.

4) Sur l'action de l'hexachlorure de tungstene sur l'iodure de phényl-magnesium, — Bull. Soc. Chim. 42, 1137—1927.

5) Sulla condensazione dei fenilidrazoni (razem z A. Korczyńskim i L. Kierzkiem). — Gazz. Chim. Ital. 55, 361 — 1927.

6) O kondensacji indolowej fenylohydrazonów (razem z A. Korczyńskim i L. Kierzkiem). — Roczniki Chem. 7, 112 — 1927.

7) Action du chloral anhydre sur les aminoalcools et les éthers oxyaminés a fonction aminé tertiaire (razem z E. Fourneau). — Bull. Soc. Chim. 43, 1023 — 1928.

8) Aminophényls — aminoalcools (razem z E. Fourneau). — Bull. Soc. Chim. 47, 626 — 1930.

9) O bezpośrednim sprzęganiu rdzeni benzenowych za pomocą reakcji dwuazowej, — Roczniki Chem. 8, 626 — 1928.

10) O pewnych pochodnych chinoliny, — Roczniki Chem. 12, 89 — 1932.

11) O pochodnych 2,3'-dwupirydyli, — Roczniki Chem. 14, 304 — 1934.

12) O pochodnych 3,3'-dwupirydyli, — Roczniki Chem. 15, 378 — 1935.

13) Dielektrische Eigenschaften und chemische Konstitution der Phosphatide (razem z R. Kuhnem i J. Hausser). — Ber. 68, 2386 — 1935.

14) Einwirkung von Diazomethan auf Aminosäuren (razem z R. Kuhnem). — Ber. 70, 1333 — 1937.

15) O oksymach 4,4'-dwunitrodwubenzoiłu, — Roczniki Chem. 18, 396 — 1938.

16) Kwas indolilomasłowy (razem z N. Porowską). — Przem. Chem. 29/VI, 340 — 1950.

Inne większe publikacje.

Witaminy — Nakł. Polsk. Tow. Farm., — Warszawa, 1938.

Tłumaczenie podręcznika Holleman—Richter: Chemia Organiczna, Warszawa, 1946.

Witamina A (w ramach opracowanej zespołowo monografii: Witaminy. — Łódź, 1949).

R o m u a l d R o s ł o Ń s k i, urodził się w roku 1880 w Bednarowie (Małopolska, pow. Kałuski). Studia średnie odbył w III gimn. klasycznym we Lwowie, po czym wstąpił na Wydział Inżynierii Politechniki we Lwowie, gdzie uzyskał dyplom inżyniera w maju 1904 roku. W latach 1903/4 i 1904/5 pracuje jako asystent przy Katedrze Budownictwa Wodnego, równocześnie jako inżynier w Miejskim Zakładzie Wodociagowym we Lwowie. W latach 1906 i 1907 studiuje budownictwo

wodne i pokrewne przedmioty na Politechnice w Charlottenburgu, pełniąc obowiązki asystenta prof. Grautza. Uzyskuje stypendium na studia zagraniczne i wyjeżdża do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Uczęszcza na wykłady w Columbia University (Szkoła Inżynierii), pracuje przy budowie kolei podziemnej w Brooklynie i przy budowie Centralnego Wodociągu Nowojorskiego.

Po powrocie do kraju wstępuje w r. 1909 do służby w austriackim Ministerstwie Przemysłu i Handlu i pracuje przy budowach związanych z kanalizacją Wisły w Krakowie i kanałem splawnym Zator Samborek. Równocześnie jako student Uniw. Jagiell. studiuje na Wydziale Filozoficznym nauki przyrodnicze i pokrewne w latach 1909 i 1910. W roku 1909 uzyskuje doktorat nauk technicznych na Politechnice Lwowskiej. W roku 1913 obejmuje kierownictwo budowy wodociągu miejskiego i kanalizacji w Przemyśle, od 1916 jest dyrektorem wodociągu tamże. W roku 1919 w kwietniu wstępuje do Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie w charakterze kierownika, po czym naczelnika wydziału Hydrogeologicznego, pracując naukowo i jako delegat Państw. Inst. Geol. do badań poleskich oraz mających na celu zaopatrzenie w wodę Górnego Śląska, do badań zapór w Porąbce, Rożnowie, Czersztynie, Stróży, Kozłowej Górze i wielu innych.

W roku 1924/1925 habilituje się na Politechnice Lwowskiej z Budownictwa wodnego i wykłada Hydrologię na Wydziale inżynierii lądowo-wodnej. W roku 1937 obejmuje katedrę Budownictwa wodnego na Politechnice Lwowskiej. Od września 1939 do końca czerwca 1944 był dziekanem Wydziału Inżynierii Instytutu Politechnicznego we Lwowie, od kwietnia 1942 r. profesorem Kursów Techn. tamże, po czym znowu profesorem Instytut. Politechnicznego we Lwowie do lipca 1944. Jako repatriant opuszcza Lwów w listopadzie 1945 roku i obejmuje katedrę Budownictwa Wodnego przy Wydziałach Politechnicznych Akademii Górno-Hutn. w Krakowie, gdzie pracuje nadal.

Był członkiem koresp. i zwyczajnym Akademii Technicznej od roku 1932, członkiem Tow. Naukowego we Lwowie od 1925, członkiem Tow. Geofizyków w Warszawie, od 1929 członkiem Komisji Fizjograficznej Akademii Umiejętności w Kra-

kowie od 1929 r. Jest autorem ponad 60-ciu prac naukowych, rozpraw i przyczynków naukowych, autorem dużych projektów (zaopatrzenia w wodę Śląska, Mościc, Łodzi, Bydgoszczy, kanalizacji Sosnowca) i wielu pomniejszych.

Pracuje naukowo w dziedzinie hydrobiologii (wód podziemnych) teoretycznej i stosowanej i związanych z nią problemów praktycznych. Do najważniejszych osiągnięć zalicza stworzenie podstaw dla hydrogeologii polskiej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Droga wodna Dunaj — Odra — Wisła — Dniestr. Monografia Krakowskiego Zagłębia węglowego. — Kraków 1910.

2) Die wirtschaftliche Bedeutung der galizischen Transversal-Wasserstrasse. — Rundschau für Technik u. Wirtschaft, Wien—Prag—Berlin 1912.

3) Miejskie budownictwo w Polsce w XVI wieku. — Odczyt inauguracyjny na VI Zjazd Techników Polskich. — Pamiętnik Zjazdu, Kraków 1912.

4) Zbiornik wody gruntowej w Pratkowcach nad Sanem. — Prace Państw. Instytutu Geologicznego. Tom I, zesz. 5, Warszawa, 1924 (praca habilitacyjna).

5) Die jährliche Verdunstungshöhe im San-Flussgebiete. — Biuletin de l'Academie Polonaise des Sciences et des Lettres. Kraków 1932.

6) Woda gruntowa w dorzeczu Sanu. — Biuletyn Tow. Geofizyków w Warszawie, zesz. 8 — 1932.

7) Bilans odpływu poleskiego z dorzecza Jasiołdy w Porzeczu. — Posiedzenia Naukowe Państw. Instytutu Geolog. Nr 33, 1932.

8) Woda gruntowa w dorzeczu Jasiołdy na Polesiu. — Tow. Naukowe, Lwów, 1939.

9) Analiza wodnego bilansu dorzecza. — Czasopismo Techniczne Nr 12—13, Kraków, 1946.

10) Le bilan de circuit des eaux d'un bassin et la méthode de son calcul. Extrait des procès-verbaux de l'Assemblée Générale d'Oslo 1948 de l'Union Géodésique et Géophysique Internationale.

M a r i a R z e u s k a, urodziła się dnia 5 września 1908 r. w Warszawie. Po trzyletnim pobycie w Borysowie wróciła z rodzicami do Polski i osiedliła się w Siedlcach, gdzie też w 1928 r. uzyskała świadectwo dojrzałości. W jesieni 1929 roku wyjechała na studia wyższe do Wilna. Na Uniwersytecie Stefana Batorego studiowała literaturę polską jako przedmiot

główny i filozofię ścisłą jako przedmiot poboczny. Dnia 16 października 1935 r. uzyskała magisterium w zakresie filologii polskiej. W dniu 5 listopada 1938 r. uzyskała stopień doktora nauk filozoficznych w zakresie literatury polskiej.

Rozprawa doktorska, za którą otrzymała od uniwersytetu nagrodę naukową, miała się ukazać w druku, lecz wskutek wybuchu wojny nie wyszła.

Podczas wojny, aż do wkroczenia Niemców do Wilna pracowała jako korektorka w „Gazecie Ludowej“, przekształconej potem na „Prawdę Wileńską“. Po przyjsciu Niemców we wrześniu 1941 roku została aresztowana przez Gestapo za pomoc niesioną więźniom i po pięciu miesiącach wypuszczona na wolność na skutek pieniężnej interwencji przyjaciół. Po wyjściu z więzienia utrzymywała się z lekcyj polskiego, udzielanych na tajnych kompletach dla szkół średnich i z pracy fizycznej.

Po uwolnieniu Wilna, od 1. XII. 1944 r. była naczelnikiem wydziału kultury w Urzędzie Głównego Pełnomocnika Rządu Rzplitej Polskiej do Spraw Ewakuacji w Litewskiej SRR. Zadaniem jej była ochrona dóbr kultury polskiej. Pracę prowadziła nieprzerwanie w ciągu dwu i pół lat i zakończyła ją z likwidacją urzędu. W końcu maja 1947 r. przyjechała do Warszawy.

Od 27 sierpnia 1947 do dnia 31 grudnia 1948 r. pracowała jako referendarz w Naczelnej Dyrekcji Muzeów i Ochrony Zabytków w Warszawie. Dn. 3 lutego 1948 r. otrzymała nominację na adiunkta przy Seminarium Historii Literatury Uniwersytetu Warszawskiego.

Ogłosiła drukiem następujące prace:

I. Książki:

- 1) „Chłopi“ Reymonta — Warszawa 1950. Nakładem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Str. 264.

II. Wydawnictwa i opracowania:

- 2) Wł. Orkan. P o m ó r. — Z zasiłku Funduszu Kultury Narodowej. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa 1938. Opracowanie tekstu i posłowie Marii Rzeuskiej.

3) Wł. Orkan. *Kostka Napierski*. z zasiłku Funduszu Kultury Narodowej. Nakład Gebethnera i Wolffa, Warszawa, 1939. Opracowanie tekstu i posłowie Marii Rzeuskiej.

III. Studia i artykuły:

- 4) O t.zw. badaniach formalnych nad literaturą. *Ruch Lit.* 1935.
- 5) Problemy akcji w „Chłopach” Reymonta. Drukowane w zbiorowym wydawnictwie „Z zagadnień poetyki”. Prace ofiarowane Kazimierzowi Wójcickiemu. Wilno, 1937.
- 6) Motyw czasu i jego rola w „Chłopach” Reymonta. — *Życie Literackie*, 1938 r.
- 7) Orkan i inni. — *Prawda Wileńska*, Wilno, maj 1941 r.
- 8) Wł. Reymont, poeta wsi. — *Prawda Wileńska*, Wilno maj 1941.
- 9) Celowość w noweli Prusa „Z legend dawnego Egiptu”. — *Zeszyty Wrocławskie*, Wrocław 1948.
- 10) Sprawa „Chłopów” Reymonta. — *Odrodzenie*, Warszawa, 1949.
- 11) Sprawa o sprawę gwary „Chłopów” Reymonta. — *Zeszyty Wrocławskie*, Wrocław 1950.

IV. Sprawozdania i autoreferaty.

- 12) Polska Akademia Umiejętności. Sprawozdania z posiedzeń Wydziału Filologicznego za r. 1948. Streszczenie książki o „Chłopach” Reymonta, której rozdział o folklorze dzieła był czytany we wrześniu 1948 r. na jednym z posiedzeń Akad. Sprawozdanie wyszło też w odbitce.
- 13) Kluczowe kryterium oceny utworu literackiego. Autoreferat z referatu, wygłoszonego w Toruńskim Towarzystwie Filozoficznym dn. 14. VI. 1949 r. Wydrukowane w *Ruchu Filozoficznym*, tom XVII. Toruń 1949.

V. Recenzje:

- 14) Nowa Książka o „Panu Tadeuszu”. — *Wiadomości Literackie*, 1934.
- 15) Profesor Kleiner o Mickiewiczu. — *Wiadom. Literackie*, 1934.
- 16) O ironii u Słowackiego. — *Wiadomości Literackie*, 1934.
- 17) Grafomania w Krytyce literackiej. — *Wiadomości Literackie* 1934.
- 18) Moralisci staropolscy. — *Wiadomości Literackie*, 1934.
- 19) Nowa monografia Mickiewicza. — *Wiad. Lit.* 1935.
- 20) Od Słowackiego do Kasprowicza. — *Wiad. Liter.* 1935.
- 21) Wieszcz Miodoborę. — *Wiad. Lit.* 1935.
- 22) Słowacki i romantyzm francuski. — *Wiad. Lit.* 1935.
- 23) Romans polski wieku XVI. — *Pion*, 1935.
- 24) Stosunki polsko-czeskie w literaturze. — *Odrodzenie*, 1947.

- 25) Bolesław Prus. — Odrodzenie, 1948.
- 26) Ognisko dyskusji o stylu i stylistyce. — Odrodzenie, 1948.
- 27) Zły przykład szkoły krytyków. — Odrodzenie, 1948.
- 28) Rozmowy o języku. — Odrodzenie, 1948.
- 29) Bibliografia „Pamiętnika Literackiego”, Odrodzenie, 1948.
- 30) Pozorna krzywda „Pałuby”. — Odrodzenie, 1949.

A d a m S c h a f f, urodził się we Lwowie dnia 10 marca 1913 r. Szkołę średnią ukończył we Lwowie w 1931 r., a następnie Wydział Prawa oraz Studium Ekonomiczne na U.J.K. w 1935 r. Kontynuuje studia ekonomiczne w Paryżu w École des Sciences Politiques et Économiques. Przechodzi następnie na studia filozoficzne. W 1941 r. uzyskuje w Instytucie Filozofii Akademii Nauk ZSRR w Moskwie tytuł naukowy kandydata nauk filozoficznych za pracę pt. Teoria poznania materializmu dialektycznego, a w 1945 r. tytuł doktora nauk filozoficznych tamże za pracę pt. Pojęcie i słowo.

Pracę pedagogiczną rozpoczął w 1940 r. na katedrze marksizmu we Lwowie. Po powrocie do kraju w 1945 r. objął katedrę Współczesnych doktryn społecznych na U.Ł., w 1948 roku zaś katedrę Filozofii III na U.W. Jednocześnie sprawuje funkcję Dyrektora Instytutu Kształcenia Kadr Naukowych przy KC PZPR.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Pojęcie i słowo. — 1946.
- 2) Wstęp do teorii marksizmu. — 1947.
- 3) Narodziny i rozwój filozofii marksistowskiej. — 1950.
- 4) Teoria prawdy. — w druku, oraz szereg prac drukowanych w czasopismach naukowych w latach 1946—1950 jak i prace naukowo-popularyzacyjne.

A n d r z e j S o ł t a n, urodził się w Warszawie 25 listopada 1897 r. Studia: szkoła średnia św. Stanisława ukończona w Warszawie w roku 1915, Uniwersytet Warszawski ukończony w r. 1926, roczny pobyt w laboratorium Maurycego de Broglie'a w Paryżu, roczny pobyt w California Institute of Technology w Pasadenie (USA).

Stopnie naukowe: doktorat filozofii Uniwersytetu Warszawskiego w r. 1926, habilitacja na tymże Uniwersytecie w r. 1939.

Stanowiska naukowe: profesor nadzwyczajny atomistyki na Uniwersytecie Warszawskim od r. 1948; poprzednio profesor fizyki doświadczalnej II na tymże uniwersytecie.

Członkostwa towarzystw naukowych: członek korespondent Polskiej Akademii Umiejętności, członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Kierunek pracy naukowej: fizyka jądra atomowego od r. 1932, poprzednio optyka i promienie X. Najważniejsze osiągnięcia: wykrycie nietrwałego związku HgH, badania w dziedzinie pośredniej między nadfioletem i promieniami X, pierwsze wytworzenie neutronów na drodze sztucznej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Widmo pasmowe rtęci, — Sprawozdania i Prace Polskiego Towarzystwa Fizycznego, 1924.

2) Warunki powstania nośników pasm wodorowo-rtęciowych, tamże, 1926.

3) Recherches spectrographiques dans le domaine intermédiaire, Le Journal de Physique et le Radium, 1928, opublikowane z J. Thibaud.

4) Wpływ wiązań chemicznych na absorbcję promieni X. — Sprawozdania i Prace Polskiego Towarzystwa Fizycznego, 1930.

5) prac w Comptes Rendus de l'Académie des Sciences i w Physical Review, 1933, o sztucznym wytwarzaniu neutronów, opublikowane z H. R. Crane'm i C. C. Lauritsenem.

Isomeric Radio-Isotopes of Bromine, Nature 1938, opublikowane z L. Wertensteinem.

Zderzenia prędkich neutronów z jądrami atomowymi, wydane jako broszura w 1939 r.

Franciszek Staff urodzony w r. 1885 we Lwowie, tamże ukończył w r. 1904 polskie gimnazjum filologiczne. Studia akademickie w grupie nauk biologiczno-przyrodniczych rozpoczął na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego, ukończył na uniwersytecie w Wiedniu w roku 1909 ze stopniem doktora filozofii. Studia specjalne w dziedzinie biologii wód i ichtiologii odbywał na Stacji Zoologicznej w Tryjeście (1907 i 1908), w Bawarskiej Biologicznej Stacji dla Ry-

bactwa w Monachium (1909 i 1910). Od końca roku 1910 do połowy 1911 pracuje w Pruskim Instytucie Rybactwa Słodkowodnego w Friedrichshagen pod Berlinem. Po powrocie do kraju obejmuje w 1911 roku wykłady biologii i hodowli ryb w Studium Rolniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i prowadzi je do r. 1914. Organizuje równocześnie w nowym gmachu Studium Rolniczego naukową pracownię rybacką. Od r. 1911 do wybuchu wojny pełni obowiązki kierownika Krajowego Towarzystwa Rybackiego w Krakowie i redaktora organu fachowego tegoż Tow. „Okólnik Rybacki“. W r. 1911 zakłada i organizuje z ramienia Centralnego Tow. Rolniczego w Warszawie pierwszą w Polsce „Biologiczną Stację Doświadczalną Rybacką w Rudzie Malenieckiej“, której kierownictwo obejmuje w r. 1912. Wysiedlony z terenu Stacji wskutek działań wojennych przenosi się w lutym 1915 r. do Warszawy, gdzie pracuje w Laboratorium Zoologicznym Warszawskiego Tow. Naukowego. Wyjechawszy z kraju w czerwcu 1915 r. w głąb Rosji zajmuje się organizacją wychodźstwa polskiego. Przebywając w Saratowie współpracuje z „Biologiczną Stacją Nadwożańską“. Po powrocie do kraju w 1918 r. organizuje wydział rybacki przy Centralnym Tow. Rolniczym w Warszawie.

W październiku 1918 r. obejmuje w Szkole Głównej Gosp. Wiejskiego „docenturę stałą“ rybactwa i rozpoczyna organizację „Zakładu Ichtiobiologii“. W r. 1920 zostaje mianowany profesorem nadzwyczajnym, a w r. 1928 profesorem zwyczajnym Ichtiobiologii i Rybactwa SGGW. W r. 1921 jest docentem Politechniki Warszawskiej, uzyskawszy „veniam legendi“ na Wydziale Inżynierii Wodnej. W r. 1936 uzyskuje „veniam legendi“ Uniwersytetu Warszawskiego z dziedziny ichtiobiologii i chorób ryb, jako docent Wydziału Weterynaryjnego Uniwersytetu Warszawskiego. W r. 1925—1926 odbywa z zasiłku Instytutu Rockefeller'a (International Education Board) piętnastomiesięczną podróż naukową do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Norwegii, Anglii, Szkocji, Francji oraz Danii dla zaznajomienia się z organizacją placówek badawczych, metodami biologicznych badań w dziedzinie rybołówstwa słodkowodnego i morskiego, oraz ze stanem i organizacją samego rybactwa. W organizacji pracy naukowej Zakł. Ichtiologii i Rybactwa od roku 1918 inicjuje i prowadzi badania

chorób ryb, czego owocem są publikacje własne i jego uczniów z tej dziedziny. Dla badań nad biologią produkcji rybackiej gospodarstw stawowych organizuje w roku 1921 Związek Selekcji Hodowli Karpia Rasy Polskiej, a w roku 1923 reaktywuje Biologiczną Stację Doświadczalną Rybacką w Rudzie Malenieckiej, jako ekspozyturę Zakładu Ichtiobiologii i Rybactwa S.G.G.W.

Od 1925 r. wydaje „Rocznik Ichtiobiologii“, będący zbiorem prac własnych, oraz pracowników i uczniów Zakładu. W roku 1928 wznawia wydawnictwo pisma fachowego, rybackiego pt. „Przegląd Rybacki“. Powołany w roku 1928 do współpracy w dziedzinie organizacji rybactwa słodkowodnego, w charakterze konsultenta Ministerstwa Rolnictwa, opracowuje „Ustawę o rybołówstwie z 7. III. 1932“. Od 1930 roku pełni obowiązki delegata Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do spraw rybactwa, organizuje zarząd państwowych wód rybnych, kieruje biologiczno-gospodarczą taksacją jezior państwowych i organizacją gospodarstwa rybnego na jeziorach, prowadzi badania nad biologią wzrostu ryb jeziorowych.

W latach 1921/22, 1926/27, 1927/28 piastuje godność dziekana Wydziału Rolniczego S.G.G.W. W latach 1925 i 1929 uczestniczy jako główny referent działu rybactwa w Międzynarodowych Kongresach Rolniczych w Warszawie i w Bukareszcie, w 1933 uczestniczy w Międzynarodowym Zjeździe Rybactwa w Paryżu. Od roku 1929 jest członkiem korespondentem Akademii Nauk Technicznych, od r. 1929 członkiem zagranicznym Massarykowskiej Akademii Pracy w Pradze, od r. 1929 członkiem honorowym Krajowego Towarzystwa Rybackiego w Krakowie. Jest członkiem założycielem Związku Organizacji Rybackich Rzpl. Polsk., członkiem Komitetu Funduszu Ochrony Rybołówstwa, w r. 1929 został odznaczony krzyżem komandorskim orderu Polonia Restituta. W 1938 r. na czele zespołu swoich uczniów odbywa podróż po południowej Szwecji w celu zaznajomienia się ze stosunkami gospodarczymi i urządzeniami rybackimi w Szwecji, oraz z organizacją zakładów badawczych limnologicznych w Lund, Aneboda, Drottningsholm. W r. 1938 uczestniczy w charakterze delegata Polski w Międzynarodowym Zjeździe Rybactwa Słodkowodnego w Belgradzie w Jugosławii. W lipcu i sierpniu 1939 r. w charakterze delegata

rządu bierze udział w Międzynarodowym Kongresie Limnologicznym w Szwecji i odbywa podróż po pojezierzu Skanii, Mottalą aż do Abisko, oraz przez Narwik, Lofoty i całą Norwegię aż do Oslo.

Od chwili wybuchu wojny przebywa w Warszawie. Organizuje Szkołę Rybacką jednoroczną w Tatarze (pow. Rawski) oraz dwuletnie Liceum Rybackie w Warszawie, będące firmą dla tajnego nauczania S.G.G.W. oraz zawiązkiem powojennego Studium Rybackiego S.G.G.W. Inicjuje i prowadzi tajne wydawnictwo podręczników na poziomie akademickim, opracowuje i wydaje tajnie monografię pod tytułem „Ryby słodkowodne Polski“. Po oswobodzeniu Polski od okupanta, zgłasza się do prac nad wznowieniem S.G.G.W. i badawczych placówek w dziale rybactwa. Obrany w kwietniu 1945 r. rektorem S.G.G.W. pełnił te obowiązki w latach akademickich 1945/46 i 1946/47. W roku 1946 zostaje, uchwałą Rady Ministrów, odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Ogłosił drukiem następujące prace:

Productivität der Karpfen an Eiern. (Allgemeine Fischerei Zeitung, tom XXV. München 1910) — Organogenetische Untersuchungen über *Criodrilus lacuum* Hfmstr. (Dissertationsarbeit in: Arbeiten der K. K. Zoologischen Institute der Universität in Wien. Tom X. 1910). — Ueber Missbildungen des Darmes und Bildung eines widernatürlichen Afters (*Anus praeternaturalis*) bei Karpfen. Zeitschrift für Fischerei. Berlin 1915. — O zniekształceniach przewodu pokarmowego u ryb. Sprawozdania Warszawskiego Towarzystwa Naukowego. Warszawa 1914. — Badania histologiczno-anatomiczne nad włóknistym nabłonkiem dobrotliwym u lina. (*Fibroepithelioma benignum Tincae*). Warszawa. Materiały do charakterystyki stosunków rybackich w Polsce. I. Charakterystyka, rozmiar i rozmieszczenie gospodarstw rybnych stawowych na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej. Archiwum Rybactwa Polskiego. Tom I. 1925 r. Nr 4 „Rocznika Ichtiobiologii“. — Choroba nozdrzy u karpia, jako przyczynek do fizjologii i patologii snu zimowego u ryb. Roczniki Nauk Rolniczych. Tom XIII, 1925. Nr 1 „Rocznika Ichtiobiologii“, oraz po francusku — *Maladies des narines de la Carpe, contribution sur la physiologie et pathologie du sommeil hivernal des poissons*. Internationale Revue für die gesamte Hydrobiologie und Hydrographie. Leipzig 1925 r. — *Ospa karpia (Epithelioma papulosum)*, jako czynnik hamujący wzrost. Rozprawy biologiczne. Rok 1926, Nr 6 „Rocznika Ichtiobiologicznego“. Wspólnie z M. Sawickim, oraz po niemiecku — *Die Pockenkrankheit als wachstums-hemmender Factor*. Zeitschrift für

Fischerei. Bd. XXVI. Berlin, 1928. — O wpływie dodatkowej obsady stawów kupieckich wycierem karpia na ogólną wydajność terenu. Wyniki doświadczeń Biologicznej Stacji Doświadczalnej Rybackiej w Rudzie Malenieckiej w latach 1924—1927. Przegląd Rybacki. Tom I. 1928 r. Nr 9 „Rocznik Ichtiologii“. — Tekst i uzasadnienie projektu rządowego „Ustawy o rybołówstwie“ w brzmieniu uchwalonym przez Izby Ustawodawcze Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 7 marca 1932 r. Druk sejmowy okresu III, Nr 151. — Projekt ogólnopolskiej ustawy o rybołówstwie (Analiza postanowień prawnych). Polska Gospodarcza. Rocznik XII, r. 1931, zesz. 40. — Stan państwowych wód rybnych w roku 1931. Przegląd Rybacki, 1932. Tom V. „Rocznik Ichtiologii“, Nr 27. — Studia porównawcze nad autochtonizmem sieci jezior polskich. Rozprawy i Sprawozdania Instytutu Badawczego Lasów Państwowych. Seria A. Nr 16, 1936. — Prac i Sprawozdań Zakładu Ichtiobiologii i Rybactwa S.G.G.W. w Warszawie, nr 42 — wspólnie z Piotrem Wilmanem. — Ryby Słodkowodne Polski i krajów ościennych, Warszawa, 1950.

Bolesław Świętochowski — syn Tomasza, urodził się 17 września 1895 r. w Dąbrowie Górniczej, woj. kieleckie, jako syn nauczyciela. W r. 1905—1911 uczęszczał do szkoły średniej ogólnokształcącej w Warszawie. W latach 1911—1913 do średniej szkoły rolniczej w Chrudim (Czechosłowacja), egzamin maturalny. 1913—1916 Wyższa Szkoła Rolnicza w Warszawie ukończona z dyplomem. 1916—1918 praktyki rolnicze w majątkach Stacji Doświadczalnej w Sobieszynie. 1919—1920 służba wojskowa w stopniu szeregowca. 1920—1921 stanowisko starszego asystenta na Wydziale Rolniczym Uniwersytetu Poznańskiego. 1921—1928 stanowisko adiunkta w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. W uczelni tej uzyskał w roku 1922 stopień inżyniera, a w roku 1927 — stopień doktora nauk rolniczych. 1928—1930 stanowisko kierownika Stacji Doświadczalnej Tytoniowej w Piadykach pod Kołomyją. 1930—1936 stanowisko kierownika działu fizjologicznego i doświadczalnictwa polowego w Zakładzie doświadczalnym uprawy torfów pod Sarnami. W r. 1935 habilituje się na stopień docenta w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego i na Politechnice Lwowskiej. Od tego roku wykłada dojeżdżając na Politechnikę Lwowską.

1936—1941 po nominacji na profesora nadzwyczajnego wykłada na Politechnice Lwowskiej a od r. 1940 w Instytucie Politechnicznym we Lwowie. 1941—1945 w okresie okupacji

niemieckiej wykłada na kursach rolniczych w Dublinach. Po ustąpieniu Niemców podejmuje w roku akadem. 1944/45 wykłady w Instytucie Politechnicznym we Lwowie. 1945—1950. W październiku 1945 wyjeżdża od Poznania na stanowisko profesora Uniwersytetu Poznańskiego. W styczniu 1946 przenosi się do Warszawy, gdzie do chwili obecnej zajmuje stanowisko profesora zwyczajnego Katedry Ogólnej Uprawy Roli i Roślin oraz kierownika działu Uprawy i Płodozmianów w Instytucie Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa. Jest wicedyrektorem tegoż Instytutu.

Jest członkiem zwyczajnym Sekcji Rolniczo-Leśnej Polskiej Akademii Umiejętności, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Poznańskiego Towarzystwa Botanicznego, Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Polskiego Towarzystwa Popierania Nauki Rolnictwa, Stowarzyszenia Łąkarzy. W latach 1933—35 był przewodniczącym Polskiej Sekcji Torfowej Międzynarodowego Towarzystwa Gleboznawczego. W lipcu 1950 r. otrzymał Państwową Nagrodę Naukową III stopnia za badania w zakresie uprawy i nawożenia roślin.

Ogłosił drukiem następujące prace:

Prace i przyczynki naukowe.

- 1) Przyczynek do metodyki doświadczeń odmianowych. Rocz. Nauk Roln. i Leś. T. XII, 1924 r.
- 2) Wpływ nawożenia mineralnego na plony ziemniaków i wartość jako sadzeniaki. Doświadc. Roln. T. II, r. 1926.
- 3) O wysiewowaniu bakteriozy w Małopolsce Wschodniej w latach 1928 i 1929. Doświadc. Roln. T. VI., r. 1930.
- 4) Wpływ wzrastających dawek fosforu na plony tytoniu i jego wartość techniczną. Doświadc. Roln., T. VI, r. 1930.
- 5) Badania i studia nad odmianami tytoniu. Cz. I. Tytonie typu ciężkiego. Doświadc. Roln., T. VI., r. 1930.
- 6) Cz. II. Tytonie typu papierosowego. Doświadc. Roln., T. VII. r. 1931.
- 7) Cz. III. Tytonie typu cygarowego. Doświadc. Roln., T. VII, r. 1931.
- 8) Wpływ pory sadzenia ziemniaków na plony i ich wartość jako sadzeniaków. Doświadc. Roln., T. VII, r. 1931.
- 9) Wpływ odczynu gleb torfowych na rozwój ziemniaków. Rocz. Nauk Roln. i Leśn., T. XXVII, r. 1932.

10) Skład chemiczny, kwasota i zdolności regulujące niektórych ważniejszych typów torfów występujących na Polesiu. Inżynieria Rolna nr 2—3, 1932.

11) Oznaczanie potrzeb nawozowych torfów poleskich metodą wazonową, 1932, wspólnie z D. Szymkiewiczem.

12) Badanie wpływu stosunków wodnych na torfowisku na niektóre zjawiska biochemiczne i plonowanie. Roczn. Nauk Roln. i Leś. T. XXXI., 1934 (wspólnie z St. Bacem).

13) Wpływ czasu siewu roślin jarych na torfach w świetle doświadczeń polowych. Rolnik, 1934.

14) Wartość nawozowa fosforytów na torfie w doświadczeniach wazonowych. Uprawa Roślin i Nawożenie, nr 9—10, 1934.

15) Tworzenie się azotanów na dzikim i zagospodarowanym torfowisku. Roczn. Nauk Roln. i Leśn., T. XXXII, r. 1934.

16) Wpływ gospodarki polowej i łąkowej na niektóre fizykalne i biochemiczne własności torfu i jego żyzność. Roczn. Łąk. i Torf., 1935.

17) Wykorzystywanie azotu przy racjonalnym zagospodarowaniu torfowisk. Łąka i Torfowisko, nr 1. T. I, r. 1934.

18) Doświadczenia nad żyznością torfów. Roczn. Łąk. i Torf. T. II. 1936, (wspólnie z D. Szymkiewiczem).

19) Materiały do poznania dynamiki azotanów w glebach torfowych. Roczn. Łąk. i Torf. T. II, 1936 (wspólnie z Krygłem).

20) Uprawa ziemniaków na torfach niskich w świetle doświadczeń w Sarnach. Łąka i Torfowisko, Nr 4—5, 1935, Nr 8—9, 1937.

21) Czy warto nawozić torfem. Życie Rolnicze. T. II, 1937.

22) Przyczynek do poznania działania fosforytów na glebie torfostewną i na roślinność łąkową. Roczn. Nauk Roln. i Leśn., 1937.

23) Wpływ pory koszenia łąki na plony siana, jego wartość pastewną i na roślinność łąkową. Roczn. Nauk Roln. i Leśn., 1937.

24) Düngung der Moorboden in den ersten und nachfolgenden Jahren der Bewirtschaftung. Zurich 1937.

25) Doświadczenia z porą orki pod jare kłosowe na torfowisku niskim. Roczn. Nauk Roln. i Leśn., T. XLV. 1938.

26) Próba zastosowania poplonów motylkowych do walki z chwastami na torfach. Roczn. Nauk Roln. i Leśn. T. XLV. 1938.

27) Studia nad nawożeniem potasowym na torfach niskich ubogich w fosfor. Cz. I. Roczn. Łąk. i Torf., 1938.

28) Nawożenie łąk na torfach niskich nawozami organicznymi w świetle doświadczeń. Przegląd Dośw. Roln. Cz. I.

29) Cz. II. T. I.

30) Cz. III, T. II.

31) Doświadczenia z mechanicznym pielęgnowaniem łąki na torfach niskich. Łąka i Torf, Nr 16—17, 1938.

32) Studia nad poplonami jako czynnikiem zwiększania produkcji rolniczej. Roczn. Łąk. i Torf., T. II, 1947.

33) O ruchach nawozowego jonu potasowego w glebie torfowej. Roczn. Łąk. i Torf., T. III, z. 3.

34) Struktura naturalna gleby i struktura nadana roli a teoria W. R. Williama. Postępy Wiedzy Roln., 1950, z. 3.

35) Zakład Uprawy Roli i Roślin Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu. Postępy Wiedzy Roln., 1949, z. 3—4.

Podręczniki.

1) Zarys uprawy torfów niskich. (praca zbiorowa), 1938.

2) Łąka i pastwisko (wspólnie z J. Załęskim), 1935.

3) Ogólna uprawa roślin, 1948.

4) Poradnik dla osadnika śląskiego, 1947.

5) Agrotechnika (praca zbiorowa).

Artykuły i publikacje polemiczne.

1) Azot w glebach torfowych. Nawozy Sztuczne. 1932.

2) Torfy — najlepsze gleby łąkowe. Tyg. Roln. 1932.

3) Niektóre przyczyny przedwczesnego starzenia się łąk torfowych. Tyg. Roln. 1932.

4) Konopie i torfy. Tyg. Roln. 1935.

5) Uprawa roślin zbożowych na torfach. Rolnik, 1930.

6) Pora koszenia łąk. Tyg. Roln., 1933.

7) Niektóre uwagi dotyczące gospodarki na torfach. Współpraca. 1933.

8) W sprawie racjonalnej propagandy uprawy torfów. Współpraca, 1932.

9) Konkursy łąkowe. Agronomia Współczesna. 1934.

10) Torf jako nawóz. Gazeta Rolnicza. 1933.

11) Ogólne zasady nawożenia łąk. Przewodnik Gosp., 1934.

12) Przedzimowe nawożenie łąk. Przewodnik Gosp., 1934.

13) Ostatnie prace na łąkach. Przewodnik Gosp., 1934.

14) Warunki przyrodnicze dobrej łąki. Przewodnik Gosp., 1934.

15) Jakże bywają torfowiska. Przewodnik Gosp., 1934.

16) Własności torfów. Przewodnik Gosp., 1935.

17) Czego rolnik powinien żądać od melioracji torfów. Przewod. Gosp., 1935.

18) Zagospodarowanie torfowiska czyli melioracja rolnicza. Przew. Gosp. 1935.

19) Uprawa mechaniczna na torfach. Przewodnik Gosp., 1934.

20) Nawożenie na torfach. Przewodnik Gosp. 1934.

21) Nawożenie na torfach. Przewodnik Gosp. 1936.

22) Zwalczajmy chwasty na łąkach. 1935.

23) Przed zimą. Przewodnik Gosp., 1935.

24) Ogólne zasady pielęgnacji łąk i pastwisk. Łąka i Torfow., 1935.

- 25) Fosfor i potas w nawożeniu łąk torfowych. Tyg. Roln., 1936.
  - 26) O torfowej rencie azotowej. Łąka i Torf, 1936.
  - 27) Mieszanki potasowe ozime. Przegl. Roln., Nr 7, 1948.
- Nr 1, 1948.
- 28) Parę uwag na temat upraw wiosennych. Mech. I Elektr. Roln.
  - 29) Uprawki późniwne. Mech. I, Elektr. Roln., Nr 4, 1948.
  - 30) Przedsięwzięcia przygotowania roli, 1948.
  - 31) Wpływ głębokiej uprawy mechanicznej na zwiększenie plonu. 1948.

Edmund Szczepaniak, urodził się w Gałkowie, województwo łódzkie, 22 stycznia 1905 r. — Ukończył 8-o klasowe Miejskie Gimnazjum Przyrodniczo Matematyczne w Łodzi, oraz Politechnikę Warszawską.

Od 1932 r. pracował na Politechnice — kierunek teoria i badania wytrzymałościowe konstrukcji, laboratorium Wytrzymałości Materiałów. Od 1927 r. projektował liczne konstrukcje budowli miejskich, przemysłowych i inżynierskich.

Doktor nauk technicznych; rozprawa doktorska pt.: Wpływ wyniosłości, przekroju poprzecznego i kształtu osi na składowe oddziaływań podpór w bezprzegubowych łukach sprężystych. — Nominacja na profesora Statyki Budowli w Politechnice Śląskiej w Gliwicach. — Członek Warszawskiego Towarzystwa Politechnicznego, członek korespondent Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, członek „de L'Association Internationale des Ponts et Charpentres“.

Prowadził badania techniczne i laboratoryjne w dziedzinach: — a) Mechanika Teoretyczna, Wytrzymałość Materiałów, Statyka Budowli, Teoria Sprężystości, Teoria Plastyczności, Dynamika Ustrojów Sprężystych, — b) Budownictwo Przemysłowe i Górnicze. Budowa Mostów, Konstrukcje Drewniane, Stalowe, Żelbetowe. — c) Badania wytrzymałościowe statyczne i dynamiczne modeli konstrukcji oraz konstrukcji w naturze.

Udoskonalił przyrząd sejsmiczny do pomiaru amplitud drgań; — zastosował przyrząd do badań dynamicznych budowli i maszyn, — wymyślił i opracował nową metodę rozwiązywania statycznie niewyznaczalnych ustrojów prętowych na modelach bez wykonywania przecięć — metoda ta daje dużą oszczędność czasu i uproszczenie w rozwiązaniu w porównaniu

do stosowanych obecnie metod teoretycznych i doświadczalnych, zwiększa dokładność rozwiązania. — Doszedł do nowych osiągnięć teoretycznych w dziedzinie dynamiki ustrojów sprężystych — drgania prętów o zmiennym przekroju poprzecznym, drganie ram. — Przeprowadził eksperymenty z prętami o dużej smukłości ściskanymi mimośrodowo — doświadczenia te wyjaśniają naprężenia wstępne np. w konstrukcjach powłokowych samolotów. — Prowadził badania nad wpływem drgań na wytrzymałość betonu i konstrukcji żelbetowych. — Szereg badań wytrzymałościowych statycznych i dynamicznych poważnych konstrukcji, między innymi łuków żelbetowych o rozpiętości około 73 m, dużych mostów kolejowych spawano-nitowanych, fundamentów pod maszyny o dużej mocy — turbozespoły, młoty, kompresory, hal fabrycznych itp. — Opracował szereg projektów poważnych konstrukcji budowli miejskich, przemysłowych i inżynierskich. — Zorganizował pierwsze w Polsce laboratorium badania drgań i statyki doświadczalnej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Sposób mechaniczno optyczny Beggsa znajdowania wielkości statycznie niewyznaczalnych i ich linii wpływowych na modelach.
- 2) Rozwiązywanie statycznie niewyznaczalnych belek i ramownic sposobem sprężystego utwierdzenia prętów w węzłach,
- 3) Drganie ram, kratownic i prętów o zmiennym przekroju.
- 4) Uprozczone sposoby rozwiązania ram wielokrotnie statycznie niewyznaczalnych.
- 5) Ramy wielokrotnie statycznie niewyznaczalne.
- 6) Wpływ pewnego szczególnego przypadku drgań gruntu na wytrzymałość konstrukcji żelbetowej.
- 7) Wpływ wyniosłości, przekroju poprzecznego i kształtu osi na składowe oddziaływań podpór w bezprzegubowych łukach sprężystych.

Jerzy Ignacy Skowroński, urodził się w Humaniu 5. IX. 1901. Studia: — gimnazjum ros. w Humaniu w 1918 r., matura polska w Warszawie w 1919 r. — Politechnika Warszawska, wydział elektryczny ukończona w roku 1926. Doktorat nauk techn. w Warszawie w r. 1937 na podstawie pracy „O przydatności krajowych szkieł do wyrobu izolatorów liniowych“. — Praca habilitacyjna na ukończeniu w r. 1939.

zniszczona wskutek działań wojennych, na temat własności elektrycznych materiałów ceramicznych z surowców krajowych.

Nominacja na profesora nadzwyczajnego Techniki Wysokich Napięć od kwietnia 1946 r. na Politechnice Wrocławskiej. — Członek zwyczajny T-wa Naukowego Wrocławskiego, członek stały Komitetów Izolatorów i Olejów Izolacyjnych Międzyn. Konfer. Wielkich Sieci (C.I.G.R.E.).

Pracuje nad następującymi tematami: — Materiały Elektrotechniczne, Izolatory ceramiczne i szklane wysokiego napięcia.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Prostownik iskrowy wysokiego napięcia. — Przegl. El., 1930.
- 2) Ceramika elektrotechniczna w Polsce. — Przegl. El., 1929.
- 3) Opady deszczowe w Polsce z punktu widzenia izolacji linii. — Przegl. El., 1932.
- 4) Przemysł izolatorowy. — Przegl. El., 1936.
- 5) Szkło, jako materiał izolacyjny w techn. w. n. — Przegl. El., 1934.
- 6) Examination of the influence of porosity on certain qualities of electrotechnical porcelain. — CIGRE, 1931.
- 7) Podręczniki: — Skrypt: Materiałoznawstwo Elektrotechniczne. — r. 1938.
- 8) Skrypt: Encyklopedia Elektrotechniki. — r. 1949.
- 9) Skrypt: Technika Wysokich Napięć. — 1950—51.

S t a n i s ł a w S z p o r, urodził się 5. IV. 1908 we Lwowie. Studia na Wydziale Elektr. Politechniki Warszawskiej, dypl. inż.-elektryka 1931, stopień doktora n. t. 1934. W okresie 1931—1933 był st. asystentem w Zakładzie Wysokich Napięć Politechniki Warszawskiej, prace z dziedziny pomiarów wysokonapięciowych.

W okresie 1933—1939 pracował w Fabryce Aparatów Elektr. K. Szpotański i S-ka w Warszawie, prace konstrukcyjne z dziedziny transformatorów mierniczych, odgromników, aparatów rentgenowskich, prace laboratoryjne. Habilitacja na Politechnice Warszawskiej odbyła się w 1939 r. W r. 1940 był żołnierzem Armii Polskiej we Francji, II Dywizji. W okresie internowania w Szwajcarii 1940—1945 wykonał prace naukowe w Obozie Uniwersyteckim Winterthur z dziedziny wyłado-

wań, pioruna, przepięć, odgromników i transformatorów mier-
niczych. W okresie 1945—1947 pracował w biurze studiów
Ateliers de Constructions Electr. de Delle w Lyonie. W r. 1947
objął Katedrę Konstrukcji Urządzeń Elektrycznych na Poli-
technice Warszawskiej. Od r. 1947 — kierownictwo Katedry
i Zakładu Wysokich Napięć Politechniki Gdańskiej.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Badanie prądów zmiennych przy wyładowaniach niezupeł-
nych. — Przegl. Elektr. 1931, str. 621. (Wspólnie z A. Drewnowskim
i J. Miłodrowskim).

2) Badanie rozkładu pola elektrycznego przy wyładowaniach nie-
zupełnych metodą kompensacji pierwszej harmonicznej. — Przegląd
Elektr., 1932, str. 1 (wspólnie z K. Drewnowskim).

3) Badania ulotu w iskierniku walcowym. — Przegl. Elektr., 1932,
str. 114 (wspólnie z J. Miłodrowskim).

4) a) Badanie przebiegu fali uskokowej metodą jednoczesnego po-
miaru dwóch napięć. — Przegląd Elektr. 1933, str. 77, 99, 123. b) Ermitt-
lung der Form der Stosswellen mittels der Methode der gleichzeitigen
Messung von zwei Spannungen. — Archiv für Elektr., 1934, str. 695.

5) a) Mostek fal uskokowych i jego zastosowanie do badań pól
elektrycznych. — Przegląd Elektr., 1933, str. 386. b) Wanderwellen-
brücke zur Untersuchung elektrischer Felder. — Archiv für Elektr.,
1934, str. 783.

6) Badania metodą mostkową pól elektrycznych, wytwarzanych
przez fale uskokowe. — Przegląd elektr., 1934, str. 315.

7) Ochrona urządzeń elektrycznych od przepięć atmosferycznych.
Przegląd Elektr., 1936, str. 253.

8) Eine Elektronenrohr-Kondensator Schaltung für Isolationsstaf-
felung. — Archiv für Elektr., 1936, str. 476.

9) a) Transformatory prądowe kaskadowe. — Przegląd Elektr.,
1937, str. 542. b) Propriétés particulières des transformateurs de cou-
rant en cascade. — Conf. Inst. Grands Réseaux Electr., 1937, r. 133.

10) Symmetrische und unsymmetrische axiale Kurzschlusskräfte in
Stromwandlern mit zylindrischen Spulen. — Archiv für Elektr., 1938,
str. 181.

11) a) Bezpieczniki odgromnikowe o zmiennej odporności. —Prze-
gląd Elektr., 1938, str. 326. b) Fusibles pour parafoudres. — Conf. Int.
Grands Réseaux Electr., 1939, r. 318.

12) Nowe rozwiązania w dziedzinie transformatorów suchych
mierniczych., Warszawa, 1939.

13) Théorie de la formation de la foudre. — Bull. Ass. Suisse
Elektr., 1942, str. 6.

14) Sollicitation des parafoudres à résistances variables par les courants de foudre de longue durée. — Bull. Ass. Suisse Electr., 1943, str. 15.

15) Indice de surintensité du transformateur de courant et fonctionnement lors de courants dissymétriques. — Recueil Trav. Sc. Pol. Int. en Suisse, 1943.

16) Contribution au problème de la concentration du canal de décharge. — Recueil Trav. Sc. Pol. Int. en Suisse, 1944.

17) a) Résistances électriques des arbres et problèmes des foudroiements — Recueil Trav. Sc. Pol. Int. en Suisse, 1944, b) Elektrische Widerstände der Bäume und Blitzgefährdung. — Schweiz. Zeitschrift für Forstwesen, 1945, str. 209.

18) Attraction sélective de la foudre, rôle des résistances. Revue Gén. Electr., 1946, str. 25.

19) Effet pelliculaire en courant de choc dû à la foudre. — Conf. Int. Grands Réseaux Electr., 1946, r. 323.

20) Nouvelle théorie des surtensions induites. — Conf. Int. Grands Réseaux Electr., 1948, r. 308.

Rafał Taubenschlag, urodził się 6 maja 1881 r. Studia odbywał w gimnazjum w Przemyślu 1891—1899; Uniwersytet Jagielloński (Wydział Prawny) 1899—1904; Uniwersytet Lipski 1904—1905. Uzyskał stopień doktora prawa 1909 r. w Krakowie; habilitowany w 1913 r. na podstawie rozprawy pt. „Vormundschaftsrechtliche Studien“, B. G. Teubner, Lipsk—Berlin, 1913.

Został mianowany profesorem nadzwyczajnym prawa rzymskiego w Krakowie 1919; prof. zwyczajnym 1921; prof. prawa rzymskiego na Uniwersytecie w Aix-en-Provence 1939—1940; prof. prawa antycznego w New School for Social Research 1940—1942; prof. prawa antycznego w Columbia University w New Yorku 1942—1947; prof. zwyczajnym prawa antycznego na Uniwersytecie Warszawskim od 1947.

Jest członkiem czynnym Polskiej Akademii Umiejętności; Akademii Umiejętności w Bolonii i Turynie; członkiem honorowym Mark-Twain Society w Filadelfii; członkiem honorowym Société Jean Bodin w Brukseli; doktorem honoris causa U. W. Stypendium Rockefellerowskie pięcioletnie 1940—1945; Stypendium American Philosophical Association 1945—1947; nagroda Barczewskiego P.A.U. za II tom dzieła „The Law of Greco-Roman Egypt in the Light of the Papyri“ w 1949 r.

Pracuje w dziedzinie prawa rzymskiego miastowego, prawa hellenistycznego. Największym osiągnięciem w tej dziedzinie jest przedstawienie recepcji prawa greckiego i rzymskiego w Egipcie, jako też wpływów obcych na średniowieczne prawo polskie procesowe, karne i prywatne.

Wykaz prac, sporządzony przez p. J. Modrzejewskiego, jest w druku w czasopiśmie „Meander“.

B o h d a n W i n i a r s k i, urodził się 27 kwietnia 1884 r. w Bohdanowie (w Łomżyńskim). Gimnazjum w Łomży, studium prawa w Warszawie, Krakowie (doktorat praw w roku 1910), Paryżu i Heidelbergu. Pierwszy sekretarz i wykładowca prawa konstytucyjnego w Polskiej Szkole Nauk Politycznych w Krakowie (1911—1914), Sekretarz Sekcji Prawnej Komitetu Narodowego w Paryżu, potem radca prawny Delegacji Polskiej na Konferencję Pokojową w Paryżu (1917—1921). Profesor Prawa Międzynarodowego na Uniwersytecie Poznańskim od r. 1922, dziekan Wydziału Prawno-Ekonomicznego 1936—1939.

Członek delegacji polskich na Konferencję w Barcelonie 1921 i na inne Konferencje Międzynarodowe oraz na pierwsze Zgromadzenie Ligi Narodów. Członek (1921—1927) i wiceprezes (1924—1927) Stałej Komisji Komunikacyjnej i Tranzytowej Ligi Narodów. Przewodniczący Komisji Prawa Rzecznego Ligi Narodów (od 1926). Delegat Polski w Międzynarodowej Komisji Odry (1923—1930). Rzecznik rządu polskiego w sprawie Odry (Trybunał Międzynarodowy, 1929). Profesor Akademii Prawa Międzynarodowego w roku 1933.

Sędzia Trybunału Międzynarodowego od r. 1946. Członek Korespondent P.A.U. Członek Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Institut de Droit International, American Academy of Political and Social Science.

Ogłosił drukiem następujące prace:

Nauka Duguit'a o prawie i państwie 1909. — Lotnictwo i prawo 1911. — Zatarg konstytucyjny rosyjsko-finlandzki 1911. — Przedstawicielstwo ustosunkowane i reforma wyborcza we Francji, 1913. — Régime politique et administratif dans la Pologne autrichienne (1921, t. IV. Encyklopedii Polskiej, ze współpracą innych autorów). — Les Institutions

politiques en Pologne au XIX siècle, Paryż 1921. — To samo po polsku: Ustrój polityczny ziem polskich w XIX w., 1923. — Rzeki polskie ze stanowiska Prawa Międzynarodowego, 1922. — Bezpieczeństwo, Arbitraż, Rozbrojenie, 1928. — Kodyfikacja prawa międzynarodowego, 1930. — Narodowość statków rzecznych, 1930. — Où en est actuellement le droit fluvial international?, 1932. — Hipoteka na statkach rzecznych, 1933. — Principes généraux du droit fluvial international, 1934. — Przyczynek do rozważań nad stosunkiem Prawa Międzynarodowego do prawa rzymskiego, 1933. — Obrona konieczna w Prawie Narodów, 1936. — Zagadnienia organizacji studiów prawniczych, 1937. — Wybór źródeł do Nauki Prawa Międzynarodowego, 1938. — Komentacyjne prawo międzynarodowe, 1938.

Tadeusz Włoczewski, urodził się dn. 9. V. 1893 r. w Warszawie. Okres pierwszej wojny światowej spędził w Rosji, pracując zarobkowo. W 1919 r. wstąpił na Wydział rolniczo-leśny, sekcję leśną Uniwersytetu w Poznaniu, który ukończył 1922 r. i został asystentem przy Zakładzie Gleboznawstwa U.P. pod kierunkiem prof. dr F. K. Terlikowskiego. W 1926 r. otrzymał doktorat nauk leśnych na Wydziale Rolniczo-leśnym U.P.; w 1930 r. habilitował się z nauki o siedliskach drzewostanów na tymże wydziale.

W 1926 r. rozpoczął pracę zawodową w nadl. Zielonce pod Poznaniem, terenie doświadczalnym Wydziału Rolniczo-leśnego U.P. W 1931 r. otrzymał stypendium z Funduszu Kultury Narodowej i wyjechał na studia leśnicze do Szwajcarii. Po powrocie z zagranicy rozpoczął pracę w Instytucie Badawczym Lasów Państwowych w Warszawie jako kierownik Oddziału Hodowli Lasu. W 1936 r. brał udział w zjeździe Międzynarodowego Związku Leśnych Instytutów Badawczych na Węgrzech. W czasie drugiej wojny światowej pracował zarobkowo w swoim zawodzie. Po powstaniu Polski Ludowej otrzymał nominację na profesora ogólnej hodowli lasu w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. W 1948 r. brał udział w Zjeździe Międzynarodowego Związku Leśnych Instytutów Badawczych w Szwajcarii. Od jesieni 1949 r. jest redaktorem „Sylwana“, organu Polskiego Naukowego Towarzystwa Leśnego. W czerwcu 1949 r. został wybrany na jednego z wiceprezesów Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Odczyn gleb dom. Przybysław. — Roczn. N. R. i L. tom XII, 1924 r.
- 2) Mapa odczynu gleb. dom. Pamiątkowo. — (wspólnie z dr B. Kuryłowiczem). Roczn. N. R. i L. tom XII, 1924 r.
- 3) Krzywe miareczkowania i działanie regulujące gleb. (Wspólnie z prof. dr F. K. Terlikowskim, Roczn. N. R. i L. tom XIII, 1925.
- 4) Analizy dwóch profilów glebowych, rozwijających się na glinach morenowych pod Poznaniem. — Roczn. N. R. i L. tom XIII, 1925.
- 5) Studia nad odczynem gleb. — Roczn. N. R. i L. tom XV, 1926.
- 6) Warunki siedliskowe nadl. Zielonki, cz. I—IV. Roczn. N. R. i L. tom XVIII—XX i XXIII, 1927/28, 1930.
- 7) Zmiany odczynu gleb leśnych w okresie rocznym. Sylwan, 1928, zesz. 2a.
- 8) Niektóre przyrodnicze podstawy organizacji gospodarstwa leśnego, Przegląd Leśniczy, 1930 2/3.
- 9) Das Pflanzenprozent des im Saatkamp ausgesäten Kiefernensamens. Sur. z IX kongresu iMędzyn. Zw. Leśn. Inst. Bad., Budapeszt, 1936.
- 10) Las przerębowy jako teren doświadczalny. Prace I pol. Nauk. Zjazdu Leś., Poznań 1935.
- 11) Dzielnice geograficzno-leśne w świetle struktury gatunkowej drzewostanów państw. gosp. leśn. w Polsce, Las Polski, 1939 zesz. 4.
- 12) Doświadczalnictwo leśnohodowlane na tle gospodarstwa leśnego. Sylwan, 1950, zesz. 2.

Przyczynki naukowe:

- 1) Wpływ moczenia nasion modrzewia na kiełkowanie i rozwój siewek. Sylwan, 1927 z. 5.
- 2) Spostrzeżenia nad wzrostem kilku gatunków modrzewi. Aktualne Wiadom. Leśnicze, 1936 nr 13.
- 3) Dawne i obecne poglądy na las przerębowy. Las Polski, 1934, zesz. 4 i 5.
- 4) Gospodarstwo leśne w Niemczech w świetle obrad ostatniego zjazdu Zw. Leśników Niemieckich. Las Polski, 1936, zesz. 10/11.
- 5) Materiały do projektu Podziału Polski na dzielnice siedliskowo leśne. Las Polski, 1938, z. 9.
- 6) Kolejność celów w organizacji produkcji drzewa. Las Polski 1939 zesz. 1.
- 7) Podstawy projektowania przyszłego składu drzewostanów w oparciu o charakterystykę hodowlaną wartości siedliska, Las Polski 1946 zesz. 3/4.
- 8) Ogólne zasady planowania wytwórczości gospodarstwa leśnego. Las Polski 1946, zesz. 1/2.

9) Przyczynek do porównawczej charakterystyki lasów różnej własności. Las Polski, 1947 zes. 4.

10) Leśnictwo Śląska. Gospod. Wiejskie na Ziemiach Odzyskanych, Zesz. XII, 1947.

11) Aktualne problemy gospodarstwa leśnego w Szwajcarii, Sylwan, 1950 zes. 1.

Niektóre publikacje zawodowe:

1) O pracach nad typami leśnymi w Finlandii, Sylwan, 1926, 9/10.

2) Z badań gleboznawczo-leśnych, Sylwan, 1926, z. 6/7.

3) Z prac doświadczalno-leśnych Białoruskiego Inst. Roln. i Leśn.

4) Z obcych badań nad odczynem i próchnicą gleb leśnych. Sylwan, 1927 z. 8/10.

5) O wyjmowaniu z rozsadnika, sortowaniu i dołowaniu sadzonek sosnowych. Wyd. Inst. Bad. L.P. ser. C nr. 8. 1936.

6) Rozsadnik sosnowy, Gł. Kom. dnia Lasu, Warszawa, 1936, nr 16.

7) Rola podszytu w pielęgnowaniu gleby. Echa Leśne, 1936 nr 36.

8) Pielęgnowanie lasu. Kursy im. St. Staszica dla straży leśnej. 1936.

9) Sadzenie sosny w szparę. Wyd. Inst. Bad. L.P. Tabl. nr 2, 1936.

10) Wyd. Inst. Bad. L.P. ser. b. nr 3 1937. Wyd. II w 1948.

11) Prowadzenie naturalnego odnowienia lasu. Niwa Leśna 1938 nr 21.

12) O wyjmowaniu z rozsadnika, sortowaniu i dołowaniu sadzonek sosnowych. Wyd. II w 1946 i wyd. III w 1948.

13) Mały przewodnik leśny: dział hodowli lasu. str. 45—84. Wyd. „Las“, 1946 W-wa.

14) Przewodnik Techniczno-Leśny: dział wiadomości o siedlisku, str. 114—133. Kraków 1950.

15) Zasady kontroli produkcji siewiek w rozsadnikach. Las Polski 1950, zes. 1.

16) Parę uwag na temat przemiany składu gatunkowego drzewostanów i sposobów ich zagospodarowania. Las Polski 1950, z. 7.

17) Zasady planowania przemiany składu gatunkowego drzewostanów. Wyd. Inst. Bad. Leśn. ser. B nr 23. 1950 r.

T a d e u s z W o l s k i, urodził się w Warszawie 26 II 1890 r. Szkołę średnią realną z językiem wykładowym polskim ukończył w Warszawie, otrzymując maturę w 1909 r. Od roku 1910 do 1911 studiował nauki biologiczne na wydziale filozoficznym Uniw. Jagiellońskiego. W lipcu 1914 r. otrzymał absolutorium po przyjęciu przez wydział pracy doktorskiej pod tytułem „Badania nad trawieniem i wydzielaniem u *Aspidogaster con-*

chicola". W czerwcu 1920 r. otrzymał tytuł doktora filozofii. Od roku 1915 do 1918 przebywał w Rosji i studiował medycynę na Uniw. w Saratowie, po powrocie do kraju kontynuował studia lekarskie na Uniw. Jagiellońskim otrzymując absolutorium na wiosnę roku 1920. Na wiosnę 1923 r. zdał drugie rigorosum na stopień doktora medycyny. Ze względów rodzinnych opuścił Kraków i już nie miał możliwości zdania trzeciego rigorosum i otrzymania tytułu doktora wszech nauk lekarskich. W roku 1914 pracował na stacji zoologicznej w Trieście. W latach akad. od 1915 do 1918 pełnił obowiązki asystenta przy katedrze zoologii na wydziale lekarskim Uniwersytetu w Saratowie. Od jesieni 1918 do 1923 był starszym asystentem przy katedrze biologii i embriologii wydziału lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego. W roku akad. 1921/22 prowadził zleczone wykłady z biologii i parazytologii na wydziale lekarskim tegoż uniwersytetu. Po przeniesieniu się w 1923 r. do Warszawy przez 10 lat był nauczycielem nauk biologicznych w gimnazjach warszawskich. W roku 1928 został mianowany kustoszem Państwowego Muzeum Zoologicznego w Warszawie i na tym stanowisku pozostał do września 1939 r. pełniąc obowiązki kierownika wydziału bezkręgowców tegoż Muzeum i zastępczo kierownika Muzeum.

W lutym 1930 r. został wybrany na profesora Zoologii i Anatomii Porównawczej Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie i w oddziale łódzkim. W czerwcu 1937 r. został zatwierdzony w charakterze profesora zwyczajnego Zoologii i Anatomii Porównawczej.

Od stycznia 1940 r. do wybuchu powstania pracował początkowo jako pracownik bezpłatny, a potem jako starszy asystent w Pracowni Chemiczno-Bakteriologicznej Szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie. W latach 1942 do 1944 wykładał histologię, embriologię i zoologię z parazytologią na tajnych kompletach Wydziału Lekarskiego, Farmaceutycznego i Stomatologicznego Uniwersytetu Warszawskiego, oraz na Wydziale Pedagogicznym Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. W sierpniu 1944 r. został przez Niemców aresztowany i wysłany do obozu przymusowej pracy w Niemczech, skąd wrócił do kraju w pierwszych dniach sierpnia 1945 r. Od tego czasu jest pro-

fesorem zwyczajnym Morfologii i Systematyki Zwierząt Uniwersytetu Łódzkiego. W latach 1945—48 był dziekanem Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Łódzkiego.

Od roku 1911 do wybuchu wojny 1939 r. corocznie prowadził badania biologiczne terenowe na terenie kraju i zagranicą, w tym większe badania następujące: jezior Chodeckich, wód Polesia mozyrskiego, badania fauny jezior tatrzańskich, wielkich jezior poleskich, jezior w dolinie środkowego Niemna, badania wód półwyspu Helskiego, zespołowe badania Jezior Trockich, badania w Macedonii, Dalmacji, Bośni, dwukrotnie w środkowym Meksyku. Z wypraw tych przywiózł wielkie zbiory materiałów naukowych dla Państwowego Muzeum Zoologicznego w Warszawie. Zbiory te opracował częściowo sam, częściowo były one przedmiotem badań naukowych uczonych polskich i zagranicznych.

Od roku 1920 jest współpracownikiem Komisji Fizjograficznej Warszawskiego Towarzystwa Naukowego. Od roku 1922 do 1945 był współpracownikiem b. Komisji Fizjograficznej P.A.U. Przez kilka lat był członkiem Państwowej Rady Muzealnej. Od roku 1945 jest członkiem czynnym Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, od roku 1946 wiceprezesem tegoż towarzystwa. Oprócz tego był członkiem zarządu różnych towarzystw naukowych. Od szeregu lat jest członkiem redakcji następujących czasopism naukowych: *Annales Musei Zoologici Polonici*, *Fragmenta faunistica Musei Zool. Pol.*, *Zoologica Poloniae* (od roku 45), ponadto jest wraz z prof. dr Tadeuszem Jaczewskim redaktorem dzieła zbiorowego „Fauna Słodkowodna Polski“.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Współpraca różanki z małżem. — Ziarno, Warszawa 1908.
- 2) Spostrzeżenia nad rozmnażaniem salamandry plamistej w niewoli. *Przyroda*, Warszawa 1909.
- 3) To samo w skrócie w *Blätter für Aquarien und Terrarien Freunde* 1909.
- 4) *Notiz über das Vorkommen von Apus productus*. *Blätter für Aquarien u. Ter. Freunde* 1909.
- 5) Nowy gatunek z rodzaju strzebla (*Phoxinus* Agas.) Strzebla przepopowa (*Phoxinus Dybowskii spec. nov.*) wspólnie z Dorecem. Sprawozdania z pos. Tow. Nauk. Warsz. Warszawa 1910.

- 6) Ryby wód dawnej Polski. Pam. Wystawy Rybackiej, Warszawa 1912, wspólnie z Z. Lorecem.
- 7) O chorobach i pasożytach ryb krajowych (wspólnie z Z. Lorecem) Pam. Wystawy Rybackiej 1912, Warszawa.
- 8) Zarys fauny wioślarek (Cladocera) przybrzeżnych jez. Chodeckiego w gub. Warsz., Pam. Fizjograf., Warszawa 1914.
- 9) Przyczynek do fauny jez. Chodecz (z P. Słonimskim) Pam. Fizjogr. Warszawa 1914.
- 10) Smoczkoustne (Cyclostomata). Podr. do zbierania i konserw. Zwierz., zes. 7, Warszawa 1924.
- 11) Ryby (Pisces) Podr. do zbierania i konserw. zwierząt z. 7 Warszawa 1924.
- 12) Materiały do fauny wioślarek (Cladocera) Polesia. Spraw. Stacji Hydrob. na Wigrach. Suwałki 1926.
- 13) Bericht über einen zoologischen Ausflug nach Mexico. (z S. Tenenbaumem) Annales Musei Zool. Pol. Warszawa 1928.
- 14) Materiały do fauny wioślarek (Cladocera) jezior polskich. Arch. Hydrob. i Rybactwa. Suwałki 1927.
- 15) Przyczynek do znajomości cierniczka (*Pagosteus pongitius*) w Polsce. Arch. Hydrob. i Rybactwa. Suwałki 1927.
- 16) Polskie stacje hydrobiologiczne. Ziemia. Warszawa, 1929.
- 17) *Corophium curvispinum* G. O. Sars in der Prypeć und in den Warschauer Wasserleitungsanlagen. Fragm. Faun. Warszawa 1930.
- 18) Benedykt Dybowski, życie i dzieła. Wiedza i Życie. Warszawa 1930.
- 19) Udział krajoznawców w opracowaniu fauny Polski. Ziemia. Warszawa 1930.
- 20) Report on a zoological Trip to Mexico, in summer 1929 (z T. Jarczewskim). Sprawozdania Państw. Muzeum Zool. Warszawa 1931.
- 21) *Moina rectirostris* (E. Leidig) nowy dla Tatr gatunek wioślarek (Cladocera). Fragm. Faun. Musei. Zool. Pol. Warszawa 1931.
- 22) Studien über die Cladoceren-Gattung *Daphnia*. 1. *Daphnia psittacea* Bair aus Jugoslawien. Ann. Mus. Zool. Pol. Warszawa 1932.
- 23) *Bosminopsis deitersi* Richard, nowy dla Polski gatunek wioślarek (Cladocera). Fragm. Faunistica Mus. Pol. Warszawa 1932.
- 24) Bibliografia prac limnologicznych polskich w międzynarodowej Bibliografii limnologicznej wydawanej przez Międzynarod. Zw. Limn. 1932/33, 1933/34.
- 25) Gąbki. Encyklopedia Świat i Życie. Warszawa 1936.
- 26) Fauna Polski. Encyklopedia Świat i Życie. Warszawa 1936.
- 27) Wioślarki (Cladocera) w pracy zespołowej p.t.: Przyczynek do znajomości fauny Czarnohory. Inst. Bad. Lasów Państw. Warszawa 1935.
- 28) Zur Kenntnis der Unterirdischen Cladoceren Jugoslaviens. Bulletin de la Société Scientifique de Skoplje. Skoplje 1936.

29) Spostrzeżenia nad występowaniem i rozwojem małża racicznicy (*Dreissena polymorpha* Pall) w osadniku otwartym Wodociągów Warszawskich. Spraw. z czynności i posiedzeń Łódzkiego Tow. Nauk. Łódź, 1949.

Kilkaset artykułów treści zoologicznej, embriologicznej i biologicznej w Encyklopedii Ultima Thule. Sprawozdania z literatury i życiorysy zoologów w czasopismach naukowych.

J a n Ż a b i ń s k i, urodził się w Warszawie dnia 8 IV 1897 r. jako syn Józefa i Heleny ze Strzeszewskich. Ukończył ośmioklasowe gimnazjum M. Kreczmera w 1914 r. Do roku 1925 uzyskał stopień Doktora Filozofii na Uniwersytecie Warszawskim na podstawie pracy „O zjawiskach regulacyjnych w parablaście ryb kościstych“, oraz stopień Inżyniera Agronomii na podstawie pracy „Uprawa gruntów lekkich“ — w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Od roku 1918 do 1929 był przez 4 lata asystentem a następnie adjunktem przy katedrze Zoologii Ogólnej i Fizjologii Zwierząt Domowych. W 1929 roku został dyrektorem Warszawskiego Ogrodu Zoologicznego.

Od 1918 roku do 1936 uczył w szkołach rolniczych, oraz w szkołach średnich warszawskich przyrody i geografii. W szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego prowadził ćwiczenia z zoologii samodzielnie. W 1936 r. wykładał na Wydziale Leśnym SGGW zoologię leśną.

Po likwidacji Ogrodu Zoologicznego w 1941 roku wykładał na Wydziale Medycznym Tajnego Uniwersytetu Warszawskiego: Biologię Ogólną i Parazytologię, zaś na Wydziale Farmaceutycznym i Stomatologicznym Zoologię ogólną wraz z Parazytologią — aż do Powstania.

W roku 1946 habilitował się z Zoologii na Uniwersytecie im. M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Od 1946 r. pełnił funkcje Kierownika Działu Aklimatyzacji Zwierząt (w 1950 r. przemianowany na Inspektorat Nadzoru nad Ogrodami Zoologicznymi). Od 1946 do 1948 r. był Naczelnikiem Wydziału Oświatowego w Polskim Radio, po czym ponownie objął kierownictwo restytuowanego Ogrodu Zoologicznego w Warszawie. Od 1. VIII. 1950 r. kieruje Oddziałem Aklimatyzacji i Udomowienia Zwierząt w Instytucie Zootechnicznym.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) „Observation sur l'élevage des cafards nourris avec des aliments artificiels“. C. R. Soc. de Biol. 95. (545—547). 1926.

2) „Elevage des Blattides soumis à une alimentation artificielle“. C. R. Soc. de Biol. 98. (73—76). 1928.

3) „Nouvelles recherches sur l'élevage des Blattides soumis à une alimentation artificielle“. C. R. Soc. de Biol. 98. (78—80). 1928.

4) „Observation sur la croissance des Blattes (*Periplaneta orientalis* L) et des cafards (*Blattella germanica* L) nourris d'aliments artificiels et d'aliments incomplets“. Acta Biol. Exp. II. (123—163), 1928.

5) „Karaluch“. Monografia. Biblioteka Biologiczna. 1928.

6) „Kilka uwag na marginesie polskiej nomenklatury zoologicznej“. Wszechświat. (52—58), 1929.

7) „Miejski Ogród Zoologiczny“. Kronika Warszawy. 1929.

8) „The Growth of Blackbeetles and of Cockroaches on artificial and on incomplete diets. Part I“. Brit. Jour. of Exp. Biol. XV (360—386). 1929.

9) „Copulation extérieure chez les Blattes“. C. R. Soc. de Biol. 112. (596—598). 1932.

10) „Fonctionnement des différentes parties des appareils copulateurs chitines mâles et femelles de la Blatte“. (*Periplaneta orientalis* L). C. R. Soc. de Biol. 112. (598—601). 1932.

11) „Rola Nowoczesnych Ogródów Zoologicznych w poszczególnych dziedzinach nauki o zwierzętach“. Pamiętnik XIV Zjazdu Lek. i Przyrodników Polskich w Poznaniu. 11—15.IX. 1933. I. (455).

12) „L'Influence des gazes sur différents représentants des Arthropodes tracheotés“. Pamiętnik XIV Zjazdu Lek. i Przyrod. Polskich w Poznaniu. 11—15. IX. 1933. (760—761).

13) „Rola Ogródu Zoologicznego przy nauczaniu zoologii w szkołach powszechnych i gimnazjach“. Czasopismo Przyrodnicze Łódzkie. VII. 1933.

14) „Inconstancy of the number of moults during the postembryonal developments of certain Blattides“. Annales Mus. Zool. Pol. XI. 1936 (237—240).

15) „Die Gründung und Entwicklung des Warschauer ZOO“. Der Zool. Garten. IX. 1937. (10—11).

16) „Warschau. Bericht über das 1935“. Der Zool. Gart IX. (174—175). 1937.

17) „Zagadnienie aklimatyzacji zwierząt dzikich“. Przegląd Hodowlany, 1937 (9—12).

18) „Znaczenie wychowawcze hodowli w szkołach średnich i powszechnych“. Czasopismo Przyrodnicze Łódzkie, XI. (206—214). 1937.

19) „Complete list of all Pure Blood European Bisons for 1. X. 1930. Warszawa, 1938.

20) „Progress of the Restitution of the Bison (*Bison binnassus* L) in Poland“ *Natura Artis Magistra*, 1939. (547—549).

21) „Le Bison d'Europe en Pologne“. *Bull. de la Soc. Nationale d'acclimatation et de protection de la Nature*. Paris 93 année Nr 3—4. 1946.

22) „Official Register of Pure European Bisons“. 1947.

23) „Conclusions obtained from twenty years of Bison breeding in Poland“, w druku. 1948.

24) „The Birth of a *Lycaon pictus* L in the Zoological Garden of Warszawa“. *Bijdragen tot de Dierkunde Festival no Amsterdam*. 1949.

25) „Official Register of Pure Brod European Bisons“. 1949.